

डेनमार्क नेपाल तोताईटी
Dansk Nepalcsisk Selskab

NEPAL VISION

20. ÅRGANG NR. 2 - VINTER 2011

Udgivet af:

Dansk-Nepalesisk Selskab
Bladet sendes til alle medlem-
mer samt personer i Danmark
tilknyttet Nepal.

Oplag 500 eksemplarer.

ISSN 0908-844X

Dansk-Nepalesisk Selskab har
til formål at fremme dansk-
nepalesisk samarbejde om
bæredygtig udvikling, turisme,
samhandel, kultur, m.m. Selska-
bet er upolitisk.

Selskabets formål fremmes
gennem oplysende virksomhed
på hjemmeside, medlemsblad
og møder m.m. såvel i Danmark
som i Nepal, samt gennem
samspil med andre beslægtede
foreninger og organer i Dan-
mark og Nepal.

Selskabet holder årligt en
række møder, hvor der gennem
foredrag og billeder oplyses
om forskellige sider af Nepals
kultur, natur og historie.

Bestyrelse:

Formand: Thomas Glerup
Næstformand og kasserer:
Birgit Nielsen

Øvrige bestyrelse:

Jørgen Rendsvig
Julie Damgaard
Lone Petersen
Merete Staack
Finn Thilsted
Dorte Just

Suppleanter:

Tanja Rendsvig

Nepal Vision:

Knud West Hansen

Adresse:

Karlsbergvej 85
Askildruop
8940 Randers SV
e-mail:thomas@nepal.dk

Website:

www.nepal.dk

Medlemskab:

Enkeltpersoner: 170 kr.
Par: 220 kr.
Firma: 420 kr.
Konto nr.: 8125-0007172109

Forsidefoto:

Juan Carlos Gonzalez
Kipling Travel

INDHOLD:

Side 3:	Formanden har ordet
Side 4	Interview med Nepals ambassadør
Side 10	Ikke hvis, men når... om jordskælv
Side 13	Da hjertet pludselig stod stille
Side 14	Manaslu rundt
Side 16	Til højebords i restaurant White Ganesh
Side 18	Med Anna i Himalaya
Side 22	Tharuernes stemme
Side 23	Tharufolkets historiske baggrund
Side 25	Oplevelse i Nepal
Side 26	Nekrolog - Sv. Å. Lorenz Christensen
Side 27	CARE Danmarks arbejde i Nepal
Side 28	Nepalesiske højskoler
Side 29	Den kasteløse enke der blev forretningskvinde
Side 30	11,5 millioner kroner mere i løn
Side 32	Spejlinger - en bog af Jens Dalsgaard
Side 34	Tilbage til Nepal
Side 36	Briller til Nepal
Side 38	Rent drikkevand til 280 familier
Side 39	Arrangementskalender

Formand
Thomas Glerup
Telefon: 21 62 20 60

thomas@nepal.dk

Næstformand, kasserer
& medlemshåndtering
Birgit Nielsen
Telefon: 40 75 28 58

birgit@nepal.dk

Bestyrelsesmedlem
sekretær
Jørgen Rendsvig

jorgen@nepal.dk

Bestyrelsesmedlem
Julie Damgaard

julie@nepal.dk

Bestyrelsesmedlem
Lone Petersen

lone@nepal.dk

Bestyrelsesmedlem
Finn Thilsted

finn@nepal.dk

Bestyrelsesmedlem
Dorte Just

dorte@nepal.dk

Bestyrelsesmedlem
Merete Staack

merete@nepal.dk

Suppleant
Tanja Rendsvig

tanja@nepal.dk

Nepal Vision
Knud West Hansen

Knud@nepal.dk

BETALER DU SKAT TIL KONGEN ELLER VOR HERRE?

Jeg tænker naturligvis på historien om Jesus, som i templet kastede de handlendes penge op i luften, og spurgte dem retorisk om Vor Herre havde beholdt nogen af dem. "Lad så Kejseren få sit, og giv Herren, hvad der er hans."

Og hvorfor tænker jeg så på den historie? Fordi jeg gerne vil tale lidt om at investere i Nepal, og i u-lande i det hele taget. Frygten er nemlig et af de allerhøjeste dørtrin, som man skal træde over, når man er i sin beslutningsproces.

"Er det sikkert?"

Taber jeg min investering hvis de politiske uroligheder blusser op?

Ja, risikoen er der naturligvis, og da jeg selv skulle beslutte mig for at investere i Nepal, deltog jeg i et seminar i Udenrigsministeriet på Christianshavn, hvor mange nepalesere fortalte om, hvordan de blev forfulgt, og hvor skrappelløse og farlige maoisterne var. De er farlige, har jeg senere erfaret, og de kan også være skrappelløse og ligne mafiaen i deres metoder. Men jeg besluttede mig for at investere alligevel.

Jeg tænkte simpelthen, at min investering jo ikke var en politisk manifestation, men en forretningsmæssig beslutning. Virksomheder skal betale skat til den siddende regering. Om den regering er maoistisk eller om den hedder Kong Gyanendra, er sådan set virksomheden uvedkommende. Der vil måske være forskel på statens erhvervsklima, alt efter hvem der

sidder på tronen, men grundlæggende har såvel en maoistisk leder som en konge brug for skatteindtægter, og dermed virksomheder. Især udenlandske investorer er nødvendige i nutidens globaliserede økonomi.

Jeg valgte altså at investere på et tidspunkt, hvor Nepal rent faktisk befandt sig i en borgerkrig. Siden da er det kun gået fremad. Langsomt, meget langsomt, men fremad. Landet har gennemført et demokratisk valg, kongen er afsat, og man har nu taget et skridt nærmere vedtagelsen af en fælles forfatning, som er den næste store milepæl i landets historie.

Tro på fremtiden!

Jeg både tror og håber på, at det lykkes, selv om processen er stærkt forsinket, fordi jeg er af den natur, som tror på det gode i mennesker, og kun et civilt samfund med love og regler kan skabe velfærd og vækst for sine indbyggere.

Nepaleserne selv tror også på fremtiden. Ifølge en nylig meningsmåling, mener 77 % af nepaleserne at deres levestandard er blevet forbedret i løbet af de sidste 5 år, mens 45 % tror på at økonomien vil forbedres i de kommende år. (kilde: <http://sapkotac.blogspot.com/>)

Landet er kravet et par trin op på ranglisten over landenes erhvervsklima, og selv om Nepal stadig er et fattigt land med enorme problemer, så kender vi, der har været der, alle den venlige og optimistiske indstilling

til tilværelsen, som fylder én med fortrøstning og tro på fremtiden.

Med sin placering mellem to af verdens hurtigst voksende økonomier, med det stadigt stigende uddannelsesniveau, med de stabilt lave lønninger, det milde klima og de naturlige ressourcer, landet har, så ser jeg også i dag masser af potentiale for investeringer.

Start billigt!

Der er mange eksempler på, at selv mindre virksomheder har fået en dominerende position på markedet, hvis de har investeret tidligt. Den position koster i forhold til markedets størrelse, men jo tidligere på markedets vækstkurve, man køber, jo billigere.

Der findes altid et hjemmemarked. Vi har nok alle en lidt forenklet forestilling om, hvordan der ser ud i u-lande. Vi glemmer ofte, at der i selv de fattigste lande findes rige mennesker, som har købekraft.

Det langsigtede perspektiv Vælger man at investere med sigte på netop dette hjemmemarked, så må man jo blot håbe på, at markedet vokser, og er man heldig kan det jo eksplodere, som det har gjort i nabolandene Indien og Kina. Det er nok de færreste danske virksomheder, som har investeret i disse lande, som i dag ærgrer sig over startomkostningerne. Ja, det er et lotteri, og mange vil hævde at BRIC-landene er lavere hængende frugter. Til gængæld er de allerede blevet lidt dyrere at investere

i, og hvem ved i virkeligheden, hvad fremtiden byder?

Vores tidligere finansminister Thor Petersen blev mere eller mindre frivilligt berømt for sin bemærkning om, at vi danskere snart kunne købe hele verden. Hele Verden er et stort sted, selv om Danmark er et meget rigt land.

Men køber vi danskere ikke allerede så meget som muligt af verden for de penge vi har skrabet sammen? Kunne man ikke forestille sig, at vi kunne få mere for kronen ved at købe der, hvor manglen på kapital er størst. Det er i alle fald min oplevelse, at jeg har fået stor opmærksomhed omkring min investering og respekt for, hvordan man driver virksomhed i Danmark.

Det er en meget anderledes måde at drive virksomhed på end den sædvanlige i Nepal. Det er således ikke bare penge, men også kultur jeg investerer i Nepal.

Et gammelt ordsprog fortæller os, at har man evnen, så har man også pligten. Og tror man på de grundlæggende værdier, vi har bygget vores samfund på, så har vi vel også pligten til at lære fra os.

Eller er det imperialism? Tænk over det!...

Thomas Glerup
Formand

WE FEEL IT'S LIKE A HOME

Interview with the Nepalese Ambassador to Denmark, Vijay Karna

by Birgit Nielsen and Julie Damgaard Nielsen

Where do you come from?

I come from the southern part of Nepal, the Terai. I belong to a village area, not the city area. It is situated about 15-16 km west of Birgunj which is the main gateway to India.

Can you tell a bit more about your family background?

My parents are farmers. Unfortunately, four years back I lost my mother, but my father is still working as a farmer. My father was kind enough to invest in all of his children.

We are three brothers – I am the middle one – and one sister, a younger one.

So you all have an education?

Yes, all three brothers have done a masters. My younger brother is working as a social activist. My older brother is working as an official in the Rural Development Training Centre in Nepal. My father still lives in the village, working as a farmer. My sister is taking care of him. She lives nearby, that's why. He enjoys his village, actually. He was never satisfied to

live in Kathmandu or any urban area – even in Copenhagen. When he was here in 2008 for two months he just wanted to go back to his village. Since 1984-85 he has been living in the village.

studies. And I did my masters in political science there, from Tribhuvan University. When I completed my Masters I started working in a research centre of Tribhuvan University, and after one year I started teaching at the Department of Political Science, but during that period, from 1988-2007, I also started working in media. It was my part time job in the media. So I worked almost 10-12 years in the ministry media and became the chief editor of an English daily paper. And besides that, I started working as a social activist, working with the marginalised communities. It is almost 20 years I am working on this. And then in September 2007 the government of Nepal decided to appoint me ambassador, and I arrived in Copenhagen in February 2008.

Did you want to change your career?

Actually, I was not expecting this appointment in any time of my life. When the government called to offer me this job, I was surprised by their decision.

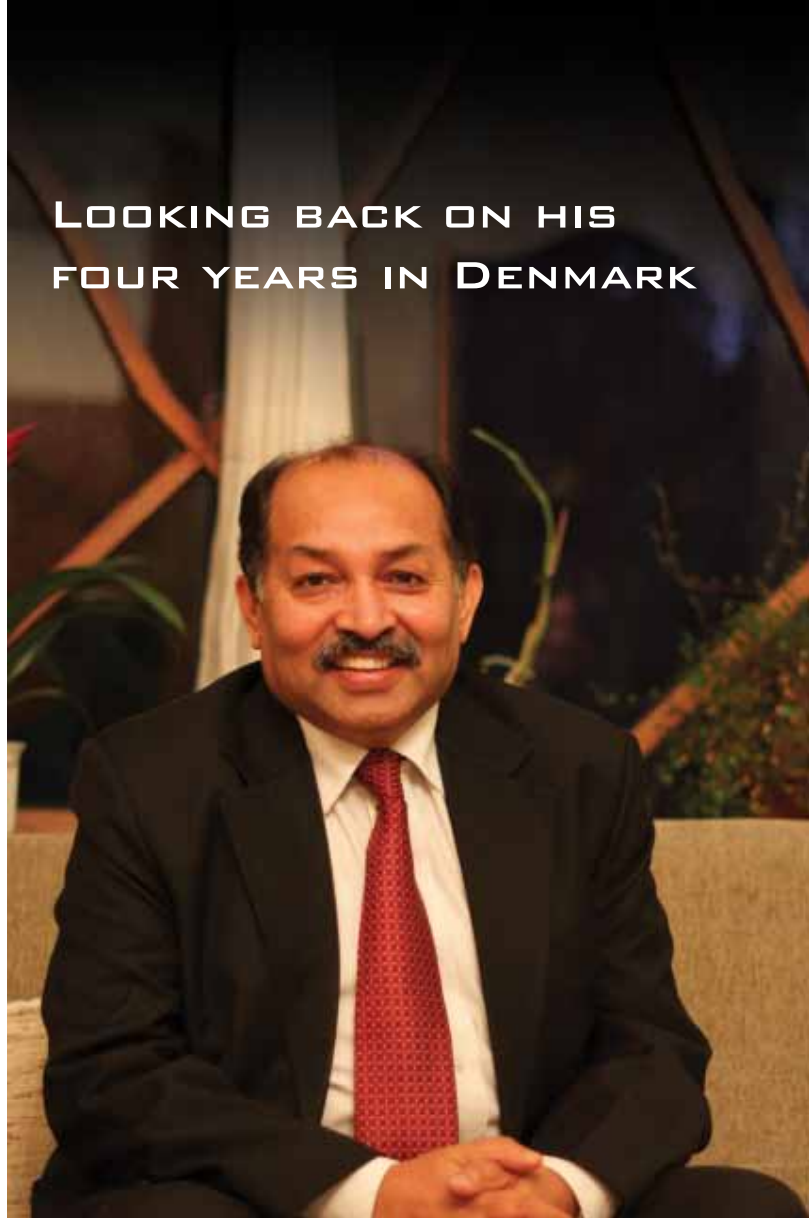
And then I had a long discussion with my family members. Denmark was proposed for me, and I knew the country from my school childhood, in which I learned that Denmark was famous for its agriculture and dairy products. I still remember reading in my course that there was a river of milk in Denmark – that was how much milk you produced.

”

I learned that Denmark was famous for its agriculture and dairy products. I still remember reading in my course that there was a river of milk in Denmark – that was how much milk you produced.

I left my town 28 years back and came to Kathmandu for my studies. I did my undergraduation in my hometown and then came to Kathmandu for further

LOOKING BACK ON HIS FOUR YEARS IN DENMARK

Another experience in my past before coming here was that Denmark was one of the countries where human rights, democracy and good governance played a big part in people's lives. In 1991, I worked on a Danida project, studying the Nepalese political system during the constitution-making process at that time, so I had the impression that I was going to a country which had been involved in the democracy and human rights movement a long time and was supporting the Nepalese people. And I was aware of some activities of the Danish people in the field of education and human rights and knew of the governance project and even MS Nepal who has been very active in Nepalese rural areas.

When I was offered the position, I was working as a social activist in the various areas of Alliance of the Madhesi Organisation and Alliance of the Dalit

Organization, but I thought that since Nepal had been experiencing a lot of changes after 2006 it might be useful for a person like me to get an experience as well as presenting a new Nepal, a democratic Nepal, and that is how the shifting of the career came about. When I go back, I will make sure that this experience will be useful for Nepal.

What were you expecting when first coming to Denmark?

I was expecting that the Danish support – which is being given on two levels, both as state-to-state cooperation and on a people-to-people level – would be extended. Denmark is one of the most prominent donors in the Nepalese development process, both on education, rural energy, human rights and governance, and I am happy to see both the previous and the new government being very supportive and the Ministry of Foreign Affairs showing contentment with the project

implementation in Nepal. Today I can say that the Danish people are very much active in Nepal in various areas and in both small and large scale projects. Even people who have never been to Kathmandu are helping the Nepalese people in many ways. A lot of communication and interaction has been created during this period – a lot of activities are going on, many films have been created.

”

Today I can say that the Danish people are very much active in Nepal in various areas and in both small and large scale projects. Even people who have never been to Kathmandu are helping the Nepalese people in many ways.

Today or tomorrow there is a team going to make five films on Nepal on the Nepalese education.

They are a team of directors, producers and six students visiting various parts of the Himal region as well as the Kathmandu area.

Also the Minister of Foreign Affairs visited the High Official of the Government of Nepal; even the Danish Development Cooperation Minister visited Nepal. And the new Development Minister is expecting to visit in 2012, maybe in January or February. Taking as an example the Development Cooperation Minister of the previous government, Mr Søren Pind – it was only his second visit to a foreign country and he chose Nepal as his priority. So lots of visitors at a state level, at a private level and at a NGO level. And vice versa. Our Prime Minister visited here, our Foreign Minister was here on an unofficial visit during COP15 and our Culture Minister visited as well.

A lot of people are coming for training here. Today there are 11 people in Copenhagen from Kathmandu getting training at various institutes at the Danida Fellowship Centre. Some are

With Apa Sherpa at the Summiters Summit in Copenhagen december 2009

Foto: Knud West Hansen

in human rights, some in accounting.

Has the time in Copenhagen lived up to your expectations?

You know, people cannot be 100 % satisfied with everything. That will close the door. Always you have to think more and more. But I am very satisfied with the performance during these 3 ½ years. There are a lot of experiences I have got from

this process, this diplomatic assignment, a lot of activities. It is up to the mark, I can say. And we are very satisfied with the way the Danish government is cooperating with the Nepalese people and the Nepalese government, the way the Danish NGOs are working in Nepal. There have been a lot of investments during this period. From Carlsberg there has been a huge investment last year, and again this year Carlsberg has bought some shares in the Coca-Cola Company. Another big investment from Scandinavia comes from Telia – 120 million dollars. At the business

point-of-view I can find some companies that have done bilateral cooperation in e.g. bio-energy and floriculture.

What are the greatest challenges you have faced while being in Denmark?

I find challenges are always opportunities. When I decided to come here, I was not aware of the language, although my friend – the Danish Ambassador to Nepal, Finn Thilsted – had been giving me a lot of books and materials, sent to my residence. I was not aware of the cultural system, I was not aware of the social system of the country, social rules. It was all very challenging. But when I came here I found it very liberal. Almost all people speak English, so it was easy for us, for my children, for my wife. We enjoyed this country very much.

It was the time of establishing the embassy and during this period there were many things we were not aware of, but lots of people helped us. Denmark Nepal Society, those who had already been to Nepal, the Nepalese community here. People were very helpful. They came up and asked us if we needed anything. I recall Birgit [Nielsen, red.] and the former Consul General Ole Janus Lar-

sen, Lars Gundersen, Mr. Poul Bjerager, former Chairman of Denmark Nepal Society. A lot of people voluntarily called me to ask if they could help. We were welcomed like a family. I never felt discriminated, everybody welcomed us warmly. And we found help from the business community, the Danish government officials, the Copenhagen Kommune and Gentofte Kommune, Copenhagen University and Roskilde University.

We feel it's like a home. Of course there were many challenges in the beginning because we needed to establish many things, to find a house, an embassy building and establish the housing for the diplomats. And the language was a barrier at the time, but we got support from the local community and from the people who were earlier part of the Nepalese society and the Nepalese community here.

Shortly after coming here we had to deal with a fire in a house where there were 15-16 Nepalese staying. Some of them lost their passports and part of their belongings. It was on a Sunday, and when I came to see them on Monday in the place where the Danish government had given them temporary residence I found that

there was much generosity to help our people. They were given food and shelter. That was my first experience. Even though I had not presented my credentials, I had a very positive experience. Everything was taken care of by the state.

What has been the most important objective of the Nepalese embassy in regard to the Danish government?

We established the embassy in Denmark as one of the priority countries from a Nepalese perspective. Since the changes in Nepal in 2006, we have been expanding our foreign relations in various parts of the world. The government of Nepal decided to open embassies in Denmark, Australia and South Korea, and we have upgraded our embassies in UAE (United Arab Emirates). One of the priorities is that Denmark is one of the prominent development partners in the Scandinavian countries although also Norway and Finland are very active partners, and we found

recently we had a delegacy from Nepal to study Danish social security, how it is part of society, how it works, how your health system works, how you give health insurance to the Danish people, how you give pre-education, how you help the old people. One of the most important things for me – and the Nepalese government in total – is that Denmark is a small country and we see similar views in many areas: the views of the UN, the World Bank and other international forums are similar to the Nepalese. There is not any strategic motive behind the Danish cooperation with Nepal. It is simply cooperation with the Nepalese people. We are not thinking that Denmark is a global player or a strategic player in the international forums and that there is something behind the cooperation, it is not like that. Our motives and objectives and the Danish objectives on various things are very similar.

February of 2011 too. During 2010/11, we have participated in travel fairs at the Bella Center and at Øksnehallen, and in January we had a program at the embassy facilitating those who are with the Everest climbers. The response has been very positive. This year from Denmark alone we have seen

”

We are not thinking that Denmark is a global player or a strategic player in the international forums and that there is something behind the cooperation, it is not like that. Our motives and objectives and the Danish objectives on various things are very similar.

an increase of more than 30 % visitors. From 15th August – 15th September of 2011, we have seen a huge number of visitors, and we collected around DKK 110.000 from visas only during this month. Those people already in Nepal are helping us a lot, along with Denmark Nepal Society, the Nepalese residing here, Nepalese organisations – they are all

a documentary in Hillerød and has done events several times outside of Copenhagen.

We have had a lot of activities in cooperation with embassies and the Nepal Tourism Board, so it is not only from Denmark the number of tourists increased, but also from Norway,

Sweden and Finland. The most important thing, however, is that we increased the curiosity among the people. We increased awareness on Nepal. The number of visitors will therefore increase later. We cannot calculate in the value of numbers only. We have to look at the value of the interaction and learning that comes from the visits to Nepal. In 2011, we have celebrated the ‘Visit Nepal’ year – but it is not only for this year, it is for a long time. That is why we have started investments in the tourism sector, and next year has been declared ‘Lumbini Year’, so we are going to celebrate and attract tourism for the Lumbini area. Promote Lumbini all over the world. Lots of international flights have started this year, and we are trying to build another international airport as well in Nepal. Next year we will start the construction work.

We have received a lot of enquiries from the Danish people in regard to the Tourism Year and we find it very positive, so maybe the number this year increased, but we are expecting the same increase every year. So this promotion will continue.

With the crew at Nepal Tourist Board's stand in Øksnehallen 2009

Denmark for a long time helping us in various fields.

We would also like to have some experience of the Danish society, the Danish government, in democracy and human rights, your tax system and ‘moms’, and the local governance not least. Very

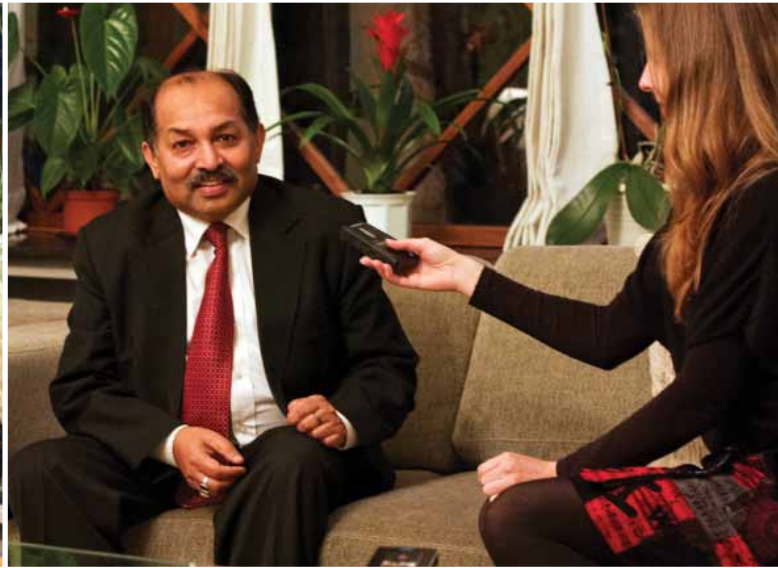
What outcomes did you experience from the Tourism Year of 2011?

I am very happy. The Danish people responded to our campaign. We have done a lot of campaigning throughout 2010 for the preparation of the Tourism Year 2011. We did something in January and

active, distributing our brochures. And I have to mention that there is one person who has been active on a Nepal project, his name is Tommy Jørgensen. I remember he collected around four or five times tourism material and distributed it in various parts of Denmark and he organised a showing of

What would you say is the most important thing to be aware of when providing customer service in Denmark?

We give our visitors a lot of information about Nepal. It depends on what the purpose of the visit is. If they are tourists, we give them maps and tourism materials, we inform

them about what to do and what not to do, we give them advise on shopping and how to go about this, we give them police information and information on the tourist police, we give them security information, we give them materials on the places they want to visit, tourist destinations and hotels, information on trekking tours and how to organise these, on rules and regulations. We try to get this information from Nepal beforehand. And we suggest them to get the visa in hand. Sometimes in our international airport, there are a huge number of people waiting in line so we suggest them to have a visa issued in Copenhagen instead; it is done within half an hour.

How have you used your website as a platform for communication?

We have built a website and are trying to give information through this. We are trying to build a communication platform that gives information about not only visas, but also other investment areas. Our website is linked with various government mechanisms in Nepal, the Ministry of Tourism,

the Ministry of Foreign Affairs, Ministry of Industry, Ministry of Commerce and Supplies, so it gives a lot of information.

What endeavours have been made for the Nepalese people in Denmark, for instance the many students, in the last four years?

When I arrived and opened the Nepalese embassy, the number of Nepalese students increased in 2007 and 2008. Until 2009 the number was very high, but from 2010 the number decreased, a lot of people left. There are two or three reasons behind it, one is that those who completed their studies left – that was natural. Second thing is the fee structure, the term fee increased. When I arrived it was DKK 50.000. Now the Nepalese students have to pay around DKK 70.000-90.000 so it is almost double. It is a huge amount of money for the students. The third thing is the taxes. We have tried to convince the Danish government about an agreement of avoidance of double taxation. I have talked to the Ministry of Tax, the Ministry of Education, the Ministry of Higher

Education. I have talked to the Immigration Minister and have met several leaders from the Foreign Affairs Committee of the Parliament and discussed this. But the Danish government is still not ready for this. One of the reasons might be that from 2008 a global recession started with economic hardships following, but compared to students from China and India and affiliated countries our students don't have the same benefits, they are not treated equally to them and have not been given facilities on the tax that allow them to earn money and study at the same time. Instead they have to pay taxes the same way that Danish people do. This was discussed when the Foreign Minister visited Nepal, and the government is positive, but still an agreement has not been made.

Another thing is that a lot of people who have studied here find jobs out of Copenhagen, out of Denmark, and some people go to other countries for further studies too. There is yet another issue related to the students: now Denmark has

started asking for a test before allowing people to study here, an English test has been introduced. That is another challenge to face before coming here. But still Nepalese students are studying at various universities and colleges in Denmark and they are getting a quality education.

Are there a lot of green card holders coming to Denmark now or is it limited?

Only few people come with a green card – I think only 50 or 60 people are here. The green card programme started in 2010 and there are not a significant number of green card holders. And they are facing challenges as well, such as the language, although they are qualified people in their area, in their profession. There are some doctors, engineers, managers, accountants, but they are not getting jobs because they don't know the language. So we suggest them to learn the language as soon as possible because there are actually vacancies in those professional areas although Denmark is experiencing a high level of unemployment. I think in the

coming days more people will come in this green card programme.

Is it easy for you to inform the people of Nepal about the downturn and the financial crisis here?

If we have their contact details, we inform them, and we have some mechanisms to inform them. There are some Nepalese organisations, and we invite them to tell about all the issues. When there is a relevant issue we invite them to the embassy, we discuss with them, and whenever we go to them – when they organise some programme – we tell them about the situation. We have organised a small meeting for all green card holders at the embassy, and we inform them about the challenges; although when I see the website for the green card programme a lot of information is already there. And before they come here the Danish embassy in Kathmandu also gives them a lot of information. During the 2-3 years of the green card period, there is a preparation period for language so during this period they can get the skills needed, gain an understanding of the Danish society and get the job.

When do you see a politically more stable period coming to Nepal?

Political stability is in the process. Political stability does not come in one hour, one day or one year. It takes many years. But our political stability started in 2006. The people's movement was important for the political stability; we can

”

Political stability does not come in one hour, one day or one year. It takes many years.

conclude that Nepal should be declared a republic, a democratic country, a multicultural, multi-political country so we are very much committed for the global human rights and democratic governance. The basic foundation for the country has been laid, but we are still in transition, there are still ups and downs in the peace process. We previously agreed

*At the society's 40 year anniversary
Foto : Knud West Hansen*

that in two years we would conclude the vote and the peace process. But we couldn't, not because we failed, but because the complexity of our social, political, economical structures and the geo-political

”

I am a teacher and I will go back to the university. I will share my experiences with my students, so I am looking forward to going back to my profession. And I will start working as an activist.

situation extended the peace process and the writing of the constitution. When we decided on the two years we couldn't see the complexity of our society, our economy, our culture and our geo-political situation. In the beginning of November, we signed the seven point agreement with many things agreed to the integration of the most competence so within two or three months I expect

this peace process to be completed. Almost all the work has been completed in the constitution writing except three issues: what kind of government we need, the parliamentary system and the state structure. We have been declared a federal state so how many federal units do we create and what are the basic? Already the parliamentary committee has

recommended 14 provinces in Nepal, but not all parties have agreed on this so the constitution has been going to a mandate and an export committee has formed, and they will give us a suggestion in about three

or four weeks so that will also be solved. Regarding other issues like election, this has almost been agreed on.

As the seven point agreement will be signed, we will have a new constitution – hopefully in 2-3 months – and we are expecting that next year we will have election after the constitution. Political stability started in 2006, and it has taken a long time, but next year we expect election of our new parliament and after that elections every four or five years.

What advise would you consider to be the most important to pass on to your successor?

I cannot advise anyone what to do. Ambassadors are entitled to work according to the instructions of the government, instructions of the Ministry of Foreign Affairs, the Prime Minister, the President, the Foreign Secretary, the Foreign Minister. We have to work under these instructions, guidelines, government decisions, so I think that

whoever comes as an ambassador to Denmark, he or she will continue all this work, and then I think the new phase of cooperation starting in 2013 will show new governmental focal areas, agriculture and other areas, and also more work on investments. That is why we have to convince the Danish industries and business community to invest in Nepal in various areas. The next period will focus on investments in Nepal. We will have to work more with the Danish Chamber, small scale and medium scale industrial associations and groups. We are a country in between India and China, and we can benefit from the development. We have an agreement with India where our goods are freely allowed to enter India without any tax in customs so that can be enjoyed by any other foreign countries making investments in Nepal. Many Indian companies are coming to Nepal which means that the Danish companies that are in India and China can use that benefit. They can not get a huge market competition as India or China, but they can produce in Nepal and export to India and China and thereby get a special benefit. We have a most favourable agreement with India as well as with China and a special trade agreement with India.

The next ambassador or representative thus has to take care that more investments are made from Denmark and the Scandinavian countries. I find that Danish companies are interested in this so after the completion of the peace process the confidence level of the Danish industries and business people will increase, and they will find it a more favourable situation. That is what we need to focus on. The political stability does not come in one day, and for political stability you need to do some economical things: you give employment to the people and invest in education and health systems. I was watching CNN and heard this one guy, a chairman of one of the investment companies, telling that the countries in the periphery of India and China can benefit from the development of both these countries.

We are in a situation where we have very good relations with India and China, and we can give that facility to our investors. You can definitely have more companies going to Nepal in the area of rural energy and the service sector. We talked to ISS – the security and service company – and requested them to invest in Nepal so the next phase will concentrate on how to get more investments from Scandinavia to Nepal.

What are you most satisfied with when you look back over the past four years?

It has been a memorable time and a learning phase for me. I have learned a lot about how the Danish people work, the decision making, the social system, the social security system, the education. I have been involved personally in

many cultural activities. I went to Sankt Hans, visited areas all over Denmark and enjoyed the cultural systems of the Danish people. It has not only been memorable for me, but also for my children and my wife – we have learned to like the Danish food. We have learned how to make food without all the spices we know from Nepal. We have made a lot of friends here. My daughters have been educated 3-4 years in the Danish school, and I find the Danish teaching methods very fantastic. My younger daughter has been in school for three years, and my older daughter has been in Gymnasium in Birkerød for two years, and they are doing very well. One has started at Roskilde University; she is in her second year. My daughters are very happy with the education they are getting here, and I am very thankful to

the Birkerød school as well as Roskilde University that they are kind enough to admit my daughters. We have lot of memories of the Danish people, the Danish government, friends at the ministry and other NGOs like the Danish Institute of Human Rights, Danish Institute of International Studies, the Global South-East Asia Centre at Copenhagen University, even MS Nepal. All these memories will guide my learning in life. I believe in learning and doing. What I have learned will not only benefit me in life, or benefit my family, but also my society and my country. I think that somehow I can use these things in Nepal.

What are your plans for the future?

I am a teacher, and I will go back to the university. I will

share my experiences with my students so I am looking forward to going back to my profession. And I will start working as an activist. We are creating a lot of institutions in Nepal at the moment, institutions for the socially and economically marginalised people, but we need to also create a tool, an instrument, to get and enjoy the benefits created by the state, the international community and the NGOs. You need to have Dalits and other marginalised people to enjoy the benefits of the state. So I would like to work the same way I did before, with more concentration on economic, social and cultural rights of the people.

IKKE HVIS, MEN NÅR...

Jordskælvet kommer

Det kan ramme i morgen eller om otte år. Men inden for en overskuelig tidshorisont vil Nepals hovedstad, millionbyen Kathmandu, blive ramt af et jordskælv af Haiti-størrelse. Hverken befolkning eller myndigheder er forberedt, selv om Nepals medier er begyndt at referere til The Big One.

Af Stefan Katić, Kathmandu

BREAKING NEWS!

100.000 frygtes omkommet under jordskælv i Nepal.

Dette er en nyhed, vi med stor sikkerhed vil se inden så mange år. Nepal vil blive ramt af et større jordskælv. Punktum. Ingen ved dog, hvor kraftigt skælvet bliver, hvor det vil ramme, eller hvornår det præcist vil komme.

Historiske optegnelser viser, at et kraftigt jordskælv finder sted med 50 til 100 års mellemrum, oplyser Nepals Selskab for Jordskælvsteknologi (NSET). Det seneste fandt sted for 76 år siden og lagde Kathmandu øde. 1934-skælvet blev målt til 8 på richterskalaen, en anelse mere end Haiti-jordskælvets 7,4. Jorden består af plader, som visse steder over tid trækkes fra hinanden, typisk med en centimeter om året. Nepal og Nordindien ligger på det eura-

siske plateau – præcis dér, hvor to plader trækkes fra hinanden med to centimeter om året. Få, men skæbnesvangre centimeter for Nepal.

”Det er en massiv energi, der bygges op. Og her er ikke små, hyppige rystelser som i Japan, der aflaster spændingen,” forklarer den irske projektkoordinator George Murray fra FN’s Kontor for Koordinering af Humanitære Anliggender (OCHA) i Kathmandu.

En international undersøgelse, der vurderer virkningen af forudsagte jordskælv, har delt dem op på en skala fra 1 til 4, hvor 4 står for ”katastrofalt”, markeret med en sort prik, hvis størrelse viser det forventede antal dødsopfre. Og Kathmandu er netop markeret med en stor sort prik på det verdenskortet, Murray har på sit kontor, og som minder ham om det tids-

pres, han og OCHA-staben er oppe imod.

FN’s øverste chef i landet, australieren Robert Piper, opsummerer perspektiverne: ”Haiti mistede under sit jordskælv flere end 250.000 sjæle inden for godt 40 sekunder, og truslen her er bevisligt større.” Kathmandu har i dag rundet 1,5 millioner indbyggere, og der kommer stadig flere til. Byggeriet er generelt af ringe kvalitet. Kathmandus byggerregulativ fra 1994 betegnes som et af de bedste i regionen, men følges ikke. Frem for at ofre de 5 til 10 procent ekstra, det ifølge OCHA koster at jordskælvssikre nybyggeri, sparer bygherrer i stedet på jernarmeringen og bruger cement af dårlig standard. Høje bygninger forsynes rask væk med endnu en etage.

Hospitalerne, som skal behandle de mange kvæstede, vil

i større eller mindre omfang blive ramt. Heller ikke de godt 1.000 skoler i Kathmandudalen er jordskælvsikrede. I heldigste fald vil skælvet undlade at ramme i de timer, hvor eleverne sidder i klasselokalet, eller hvor familierne sover deres trygge nattesøvn i hjemmet. Derefter kommer turen til andre bygninger.

”Investeringer vil være enorme,” fastslår Murray.

Nepal har stort set intet katastrofeberedskab, som vil kunne håndtere de estimerede 40.000 til 100.000 døde, 100.000 kvæstede og 250.000 hjemløse. Intet civilforsvar, ingen eftersøgningshold.

”Et katastrofalt jordskælv er uundgåeligt. Alle her ved, at det kommer, men her lider vi af en roens inertie,” siger Amod Dixit fra Nepals Selskab for Jordskælvsteknologi (NSET) til

”

Vi er så optaget af krisen i dag, at vi ikke kan tænke på i morgen.

Amod Dixit fra Nepals Selskab for Jordskælvsteknologi (NSET) til Nepali Times

Nepali Times og tilføjer møntet på Nepals permanente politiske krise: ”Vi er så optaget af krisen i dag, at vi ikke kan tænke på i morgen.”

Og sker katastrofen, vil det tilmed blive langt vanskeligere at få nødforsyninger, telte og medicin ind til det bjergrige Nepal, end tilfældet var i Haiti.

”Alt vil skulle køres ind på lastbil fra Indien, men de 24 broer til Indien vil være smadret. Og Nordindien vil sandsynligvis selv være hårdt ramt,” siger George Murray, der anslår, at

det vil tage to uger, før en forsyningslinje kan være etableret. Ud over de kollapsede bygninger vil et jordskælv også føre til jordskred, som vil lukke veje og gøre folk på landet hjemløse. Regeringen har ikke de vejmaskiner, der skal til for at holde veje åbne – og sådan synes udfordringerne ingen ende at tage.

Der er flere grunde til, at det er sådan: Nepals forhistorie med 10 års borgerkrig 1996-2006 og en igangværende fredsproces, hvor mange af statens aktiviteter har ligget underdrejet, og

At dæmme op for katastrofen

”Risk Returns” er titlen på en ny bog, der samler en række erfaringer med præventivt katastrofearbejde. En af historierne i bogen handler om de erfaringer, den danske ngo Mission Øst har gjort sig i netop Nepal, hvor organisationen i samarbejde med landbyboere gennemfører en række tiltag for at mindske konsekvenserne af naturkatastrofer. Bag udgivelsen står The United Nations Strategy for Disaster Reduction (UNISDR).

De udsendte skifter bolig

Også på den danske ambassade i Kathmandu er der fokus på jordskælv. Souschef Peter Eilsschow Olesen fortæller, at ambassaden forventer at gå i gang med sikring af ambassaden inden for kort tid og at det er lykkedes at få næste alle udsendte flyttet til jordskælvsikrede boliger. Ambassaden arbejder også på at styrke sit katastrofeberedskab i samarbejde med andre nordiske og EU-ambassader.

En lang vej at gå. Kampagne for jordskælvsikret byggeri.
Foto: NSET.

hvor der ikke har været overskud til at forholde sig til en endnu ikke indtruffet katastrofe i et land med nok så synlige og reelle katastrofer. Og så er det væsentligt mere vanskeligt for hjælpeorganisationer at gå ud og lave en indsamling til fordel for ofre for et jordskælv, der endnu ikke er indtruffet.

De seneste tre år er der dog i stigende grad blevet brugt kræfter på at opbygge et katastrofeberedskab i Katmandu.

Konsortiet

Bommen til FN's bygningskompleks i Kathmandu går op og ud ruller to hvide biler bemalet Danish Red Cross. De danske Røde Kors-folk har været inde og forhandle om den strategi til 131 millioner dollars, der skal bruges til at få det mest basale på plads. Pengene skal i første omgang gå til at jordskælvssikre hospitaler og skoler, så de vil kunne modstå rystelserne. Der skal stables et beredskab på benene, og befolkningen infor-

meres om, hvad den skal gøre i tilfælde af jordskælv.

Bag strategien står et konsortium, som blev dannet for to år siden. Her sidder nødhjælpsorganisationer som Røde Kors og FN's Kontor for Koordinering af Humanitære Anliggender (OCHA) sammen med tunge udviklingsinvestorer med lang tidshorison såsom Verdensbanken og Den Asiatiske Udviklingsbank. Siden er EU og USA id kommet med.

"Vi håber også at få kineserne og inderne med," siger Robert Piper entusiastisk. Navnlig det sidste vil være vigtigt, for Indien er en stor donor i Nepal og har betydelig politisk indflydelse i landet.

Lær af Haiti

Jordskælvet i Haiti i januar 2010 fik FN's bygning i Port-au-Prince til at styrte i grus. 102 omkom, men det var kun muligt at grave 96 lig ud af ruinerne. Det var det største enkelte

”

I tilfælde af et større jordskælv i Kathmandu må det forventes, at mange bygninger vil styrte helt eller delvist sammen, og at de lokale myndigheder vil have vanskeligt ved at assistere de overlevende med lægehjælp, mad og vand.

Fra Udenrigsministeriets rejsevejning for Nepal.

tab af personale i FN's historie. De, der skulle organisere redningen af jordskælvsofre, lå selv under ruinerne.

Det er en begivenhed, FN ikke ønsker skal gentage sig i Nepal, og derfor er OCHA som noget af det første gået i gang med at jordskælvssikre FN's egne bygninger i Kathmandu. Allerede nu arbejder OCHA i samarbejde med myndighederne om at udpege de områder i byen, der skal bruges til genbosættelse af de mange hjemløse. Ingen nem opgave i en tætbeholdt by, hvor hver en plet er udnyttet. Igen: Ikke hvis, men når jordskælvet indtræffer.

En forskel mellem Haiti og Nepal vil uden tvivl få betydning for mediedækning og efterfølgende indsamling, når The Big One kommer: Port-au-Prince er ikke et sted, hvor mange turister har lyst til at bruge deres ferie. Nepal, derimod, satser på at modtage over en million turister i 2011, som regeringen har udnævnt til nationalt turismeår. Alt tyder på, at dette mål bliver nået. Kathmandu vil derfor sandsynligvis være spækket med turister, når byen rammes af et jordskælv, der i værste fald forvandler den til en ruinby.

Nepal Vision har af forfatteren venligst fået lov at bringe ovenstående artikel, der tidligere har været trykt i tidsskriftet Udvikling, nr. 4, 2011, aug/sept, 38. årgang.

Fra jordskælvet i 1934

Inden for få år vil et jordskælv af stor styrke med stor sandsynlighed ramme millionbyen Kathmandu. Alligevel bygges selv nye bygninger ikke til at kunne modstå jordskælv.

Foto: Knud West Hansen

DA HJERTET PLUDSELIG STOD STILLE

Af Birgit Nielsen

Vi var på ferie i Nepal, eller mere præcist i Kathmandu. Det var blevet hen under aften, og stilheden var så småt begyndt at indfinde sig efter dagens strabadser. Det var søndag, og datoen var 18. september 2011. Dagen havde været ganske normal, dog med lidt mere gråvej og regn end normalt for denne årstid.

Mørket var faldet på; vi sad og nød lidt snacks, og så skete det. Huset begyndte at ryste, lamperne svajede og gardinerne gyngede.

Det er jordskælv, råbte jeg – jeg havde prøvet noget lignende i København for tre år siden.

Tankerne går også tilbage. Nepal har oplevet jordskælv før. Er dette et, der kan sammenlignes med ét af de historiske?

Det mest alvorlige jordskælv i nyere tid var i 1934, hvor jordskælvet var 8,4 i styrke med tusinder dræbte og mange tilskadekomne til følge, for ikke at tale om de 126.355 huse og 80.839 bygninger, der blev ødelagt. I 1980 ramte et skælv på 6,5 den vestligste del af landet med 125 døde og 11.604 ødelagte bygninger. Seneste jordskælv var i 1988, hvor det var den østlige del ude omkring Dharan, det gik ud over. Styrken var 6,7, og det forårsagede da 721 dødsfald og 64.174 private huses sammenstyrtning.

Flere af de andre i stuen så uforstående ud, men de fik alligevel taget sig sammen til at rejse sig og kom hurtigt ud af huset. Der herskede dog lidt forvirring, da de ikke rigtig vidste, hvad de så skulle gøre. Der var en plads uden for huset, hvor vi kunne være uden at risikere at noget styrtede ned i hovedet på os. Og da vi kom ud, kunne vi straks høre alle de andre mennesker, som også havde søgt tilflugt uden dørs. Folk samledes i klynger og snakkede uroligt sammen. Efter nogen tid kunne vi konstatere, at det heldigvis var ret hurtigt overstået. Alt faldt til ro, og der var tilsyneladende ikke nogen fatale, hurtige efterskælv. Vi besluttede, at vi kunne gå indendørs igen, men med en enorm forskrækkelse og hjertebanken. Kunne der ske mere? Hvad skulle vi gøre? Især når man er væk hjemmefra, bliver man endnu mere bange. Vil alt kollapse? Ville jeg ikke kunne komme hjem? Og hvad med mine ejendele, pas, billetter og

penge? Man er vist ret så sårbar i den situation. Samtidig forsvandt al elektriciteten, og man kunne ikke komme igennem på nogen form for telefon.

Heldigvis kom strømmen hurtigt tilbage og skabte ikke flere problemer. Det tog noget længe tid med telefonnettet. Der gik ikke lang tid, før nyheden var ude. Vi kunne hurtigt se nyhederne på Nepal TV. Man må sige, de var meget hurtig ude. Også Facebook-vennerne vidste hurtigt besked.

Jordskælvet havde en styrke på 6,8 på Richterskalaen og havde epicenter på grænsen mellem Sikkim og Nepal, altså helt ude østpå, men det var alligevel kraftigt nok til, at vi jo kunne mærke rystelserne i Kathmandu området, ja de kunne faktisk registreres i det meste af landet.

Ødelæggelserne blev minimale. Der skete skade på ca. 4 huse i Bhaktapur, hvor en person blev

såret. I selve Kathmandu faldt en gammel mur fra den Britiske Ambassade i Lainchaur sammen pga. rystelserne. Uheldigvis var der lige på det tidspunkt en bil, der passerede, og som blev ramt. De tre passagerer omkom.

Selve jordskælvet var det kraftigste og værste i Nepal siden 1934, idet det ramte det meste af landet. Rystelserne varede omkring 1 minut. Det ramte med småskader rundt omkring. Heldigvis var der kun få dødsfald, men der var flere sårede og tilskadekomne. Det fleste skader skete, fordi folk i forvirringen var sprunget ud fra huse og ned fra tage.

Vi håber ikke, at vi på noget tidspunkt skal opleve flere jordskælv i Kathmandudalen, for det vil blive den rene katastrofe, når man ser, hvordan der bygges – og bygges stort alle vegne.

Wotanimport

WOTANIMPORT har rødder i Danmark og i Nepal. Hos os finder du varer fra fairtrade-producenten Mahaguthi. Vi har desuden en ayurveda-linje, dejlige pashmina-sjals og nepalstrik og meget mere.

Følg os på Twitter og gå på opdagelse i shoppen på:

www.wotanimport.com

TREK MANASLU RUNDT 2010

I efteråret 2010 var jeg på en 18 dages trekkingtur arrangeret af Kipling Travel rundt om Manaslu, en af de mindre ture i Nepal med kun 1000 trekkingtilladelser om året.

Tekst og foto Tommy Jensen

Den første del af vores trek var lidt anderledes end det normale Manaslu Rundt, da vi havde tre dages ekstra trek i "the Middle Hills". På disse tre dage gik vi vestpå hen mod det normale startpunkt for Manaslu Rundt trekket i byen Arughat Bazar. Her kommer der endnu ikke så mange turister, hvilket betød at der blev kigget lige så

ikke det mindst anderledes for en dansker var de mange slagtinger af dyr, som foregik lige midt på de stier/veje vi benyttede. Det andet tegn er selvfølgelig de meget store tikaer med ris, som synes at få en ekstra tand under Dasain. Det tredje synlige bevis var gyngerne, som stod mange steder på stierne, nogle steder dog afløst af noget, der bedst kan beskrives som en firepersoners "ballongyng".

De næste 5 dage fulgte vi Budhi Gandaki dalen nordpå fra Arughat Bazar. Det var en fin tur i en forholdsvis snæver kløft med floden brusende i bunden. I takt med at vi kom længere op i bjergene, blev landsbyerne færre, og det hele blev mere buddhistisk. Samtidigt ændrede stien karakter fra en vej med biler, over vej med kun motorcykler til en ren sti, hvor al transport enten forgik på egne ben eller på muldyr.

Efter de 5 dage drejede vi vestover igen og gik nord om Manaslu. Nu var de få landsbyer rent buddhistiske, og nærheden til Tibet blev tydeligere, især pga. de mange buddhi-

stiske bedeflag og kvindernes stribede "forklæder". Samtidigt med at vi drejede vestover, blev kløften blev til en dal, og vi fik nogle virkelige flotte udsigter. Den første flotte udsigt var da vi kom til byen Shyala. Vi kom op af en lidt stejl sti til byen, og da vi gik igen kanyen så vi Manaslu for første gang, et meget imponerende og flot bjerg. Udsigten blev så bedre på vejen til den næste by, Sama, hvor vi også overnattede. Vi gik og nød udsigten til Manaslu, og lige pludselig så åbnede dalen op med udsigten til flere bjerge, med marker hvor der blev høstet, yakokser som græssede og en stor tibetansk by på et par hundrede huse. På vej ind i byen kom vi til at gå foran en

yakoksekaravane, og da gaden ned gennem byen var ret snæver, gav det et vist pres for at holde tempoet.

Vi havde en overliggerdag i Sama, hvor vi kunne slappe af, nyde udsigten og samle energi til de næste dage, hvor vi skulle de sidste 1700 højdemeter op til passet. Samtidigt kunne vi også vænne os til nattefrosten, som vi havde glæde af de næste 5 nætter. Om formiddagen gik jeg en tur væk fra lejren for at nyde lidt fred og ro. Det blev dog ikke til noget, da jeg blev "fundet" af en gruppe børn fra 5 til 10 år. De ville gerne træne deres engelsk, inden de skulle videre for at finde brænde. De havde alle uanset deres alder

meget på os, som vi kiggede på nepaleserne, for eksempel oplevede vi, at der blev taget billeder af os med mobiltelefoner! Det er ikke på alle områder, at Nepal er et uland.

Det, der også gjorde den første del af trekket specielt var, at det var Dasain, hvilket der var tre synlige beviser på. Først og

en kurv til brændet. Det var desværre også i Sama vi måtte sige farvel til én fra gruppen, som blev fløjet ud i helikopter på grund af højdesyge. Når nu helikopteren skulle op til os alligevel, fik vi fløjet frisklagtede kyllinger og mere toiletpapir op! Det var nu rart at få en proteinholdig aftensmad efter ti dage på grøntsager.

Næste lejre lå i Samdo, som ligner flot i en dal med sneklædte bjerge. Samdo er en tidligere tibetansk flygtningelejr, som nu er blevet en permanent by med efterkommerne af de tibetanske flygtninge. Grænsen til Tibet ligger tæt på, hvilket betyder at der er en livlig handel, efter at grænsen mellem Nepal og Tibet er åbnet igen. Den dag vi kom til Samdo, ankom der en yakkaravane fra Tibet, og da vi forlod byen næste morgen, gik der en karavane mod Tibet med træ.

Nu nærmede vi os turens "højdepunkt", passet Larkya La, som ligger godt 5.100 meter

over havet. Turen over passet var en lang trekkingdag på et sted mellem 9 og 12 timer afhængig af ens fysiske formåen og dagsformen. For at være sikker på at komme til næste lejr i ordentlig tid startede "dagens" trek kl. 3 om natten. (En normal trekkingdag var på en 6-8 timer, inklusiv en times frokostpause og startede gerne kl. 8.) Vejen op til passet var ret nem, da der kun var én kort stejl stigning, resten var forholdsvis god sti med en jævn stigning. Det betød så at selve passet var noget "udflydende", hvor man kun vidste, at nu havde man nået passet på grund af de mange bedeflag. Herefter var der en lang og stejl nedstigning med en masse sten og noget is i starten til vores næste lejr i Bhimtang.

Dagen efter Larkya La var trekets flotteste trekkingdag. Vi startede fra vores lejrplads i Bhimtang, som lå meget flot i en dal mellem sneklædte bjerge og en fænomenal flot udsigt til Manaslu. Hurtigt kom vi ned

i en skov med store træer og udsigter til bjerge mellem træerne. Stien var god og gik jævnt nedad, så oven på den lidt hårde dag ned fra passet var det en dejlig afslappende dag.

Efter en overnatning i Gap kom vi ind på slutningen af vores trek, som var sammenfaldende med første del af Annapurna trekket. Det var en markant ændring fra de andre trekkingdage på mere end én måde. For det første mødte vi mange trekkere, som gik i den modsatte retning og generelt så meget nyvaskede ud. Vores sidste bad var i Sama, og da det var sidst på trekket var beholdningen af rent tøj i bund. Det var også tydeligt, at vi var kommet tilbage til civilisationen, da landsbyerne i kraft af de mange trekkere generelt var større, og udvalget af drikkevarer og snacks var kraftigt øget. Desuden var der mange tehuse, som der havde været et meget begrænset antal af på den hidtidige del af vores trek. Desværre var vi også kommet ned i en kløft igen så

udsigten til bjergene var atter væk. Et andet meget tydeligt tegn på at civilisationen nærmede sig var, at der var gang i vejbyggeriet på hele den del af vores trek som var sammenfaldende med Annapurna trekket (fra Dharapani i nord til Bhulbhul i syd). Det var dog først på den næstsidste dag på trekket, at vi så en bil – lige før Syange – og så gik vi heldigvis med det samme over på den anden side af kløften i forhold til vejen og gik på stier igen. En anden markant ændring var, hvad husene var bygget af. Langt fra vejen var husene bygget af sten og træ og taget af skiffersten. Når vi nærmede os vejen, var tagene lavet af blikplader, og langs med vejen var nye huse bygget helt af blikplader. En ikke så smuk trend (men selvfølgelig hurtigere og billigere).

Trekket endte i Bhulbhul, hvor vi steg på en serie af tre busser for at nå til Kathmandu til et par dages afslapning inden turen tilbage til Danmark.

◆ Khangshar Guest House is a homely hotel, located in peace and quiet area in Kathmandu, near the Chhetrapati and next to Thamel, most popular tourist destination.

◆ The Hotel offer 26 Spacious well furnished decorated rooms at affordable price.

Trekking in HIMALAYAS

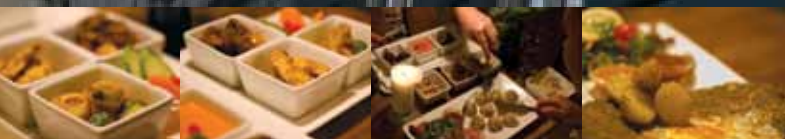
“ We Organize Group long & short itineraries Adventurous Trekking as per Your Needs and Desire!! ”

nepaltravelpackage.com

“Nepal, Bhutan and Tibet Adventurous Tours, Trekking and Of best Experiences.”

Khangshar
GUEST HOUSE (P.) LTD

P. O. Box: 25451, Thamel, Chhetrapati, Kathmandu, Nepal
Email: khangsharguesthouse.com.np
www.khangsharguesthouse.com

TIL HØJBORDS

- Af Julie Damgaard

Det er sjældent, man sidder til bords med guderne, men hos White Ganesh i Nansensgade er det tæt på. Visdommens og intelligensens gud med de fire arme og hovedet af en elefant er i hvert fald rigt repræsenteret på restauranten i form af flere statuetter, og måske er det ikke tilfældigt, at netop denne gud har lagt navn til stedet. Ganesh, der også er kendt som Aumkara, har nemlig en krop, der ligner tegnet for det hellige mantra aum, hvilket unægtelig burde afføde en vis portion

held. I 'aum' gemmer sig samtidig et lille tilfredst 'um', og dette um står undertegnede og

mine to ledsagere absolut inde for. Vi besøgte White Ganesh på en rolig hverdagsaften, og selvom et første kig i menukortet afslørede alt andet end et nepalesisk islæt, gik vi ikke skuffede derfra.

White Ganesh åbnede i november 2010 og kan således snart fejre 1-års-dag. Måske for ikke i udgangspunktet at skræmme vane-bundne danskere fra stedet, rummer menukortet det samme kønsløse udvalg af nachos, salater, supper og burgere, som man kender fra de fleste andre caféer i indre by, og man skal kigge godt efter for

at finde de nepalesisk inspirerede retter; for ikke at tale om vegetar-retterne. Det nepalesiske køkken er dog repræsenteret – under forretterne dog først nede på en tredjeplads efter pasta penne og thai nudler. Her finder vi chatamari, nepalesiske rispandekager med æg, hakket kylling og salat; og bari, en fyldig linsepandekage ligeledes med hakket kylling.

Vi besluttede at prøve lidt forskelligt og bestilte en gang momos, en Kathmandu Special og en Nepali Thali. Mens vi ventede, fik vi en gang nachos, som vi dog gerne havde set udskiftet med en kurv papads. Papads er imidlertid slet ikke at finde på kortet. De momos, der fulgte, bragte dog hurtigt smilet tilbage – de var upåklagelige, i en helt tynd, næsten gennemsigtig dej og med en godt krydret dypelse til. Min 'medspiser's Nepali Thali kom, efter ønske, i en vegetarisk udgave med en linsesuppe, som "smagte som en rigtig suppe, ikke linser", og en ratatouille-lignende ret med rød peber, blomkål og broccoli i en pikant tomatsovs med et pift koriander og masser af ris. Det

var veltillavet og mættende. Min egen Kathmandu Special var en større mundfuld, smagfuldt serveret i mindre hvide skåle placeret side om side på en stor tallerken – temmelig ulig de dal bhats jeg har fået serveret i Kathmandu hældt sammen på en blik tallerken.

Linsesuppen og den ratatouille-lignende pickles-ret gik igen, men var her suppleret af en lammekarry, en kartoffelret,

en skål frikadeller og kylling chhoi(a). Småretterne var alle newarisisk inspirerede, krydret med overbevisning og på hver sin måde. Det var lækkert tilberedt, smukt anrettet og absolut anbefalelsesværdigt.

Vi sluttede af med hjemmebagte cookies med kokos og chokolade og en gang vanilleis med varm bærkompot. Det smagte fortrinligt, men ikke meget af Nepal.

Et besøg på White Ganesh ruinerer ikke den besøgende. En Kathmandu Special er det dyreste på menuen til en pris på DKK 179 og en Nepali Thali står i DKK 159. En lamb curry kan konsumeres for DKK 99 og en vegetable curry for DKK 79. Er man bare lidt 'sulten for sjov' ligger forretterne mellem DKK 70 og 90. White Ganesh er et hyggeligt sted, der er god service og thangka-malerierne på væggen samt de mange fotos

fra Nepal er med til at sætte stemningen. Restauranten kunne sandsynligvis med fordel tune op for det nepalesiske køkken uden at fremmedgøre sine gæster – vi kommer i hvert fald gerne igen!

TIL MEDLEMMERNE

Dansk-Nepalesisk Selskab tilbyder nu opkrævning af medlemskontingent via betalingservice. Vi opfordrer alle til at benytte sig af denne mulighed. Tilmelding kan ske på flere måder:

- Kontakt dit pengeinstitut. Det er vigtigt, at du oplyser følgende: PBS-nr. 06651844, debitorgruppenummer 00001 og dit medlemsnummer i Dansk-Nepalesisk Selskab - ét bogstav efterfulgt af 3 cifre. Nummeret står på den adresselabel, der er på bladet, samt på girokortet med kontingentopkrævningen i sommer.
- Hvis du har en kuvertløsning hos dit pengeinstitut, bliver kontingentopkrævningen typisk tilmeldt Betalingservice helt automatisk.
- Hvis du benytter netbank, er der mulighed for at tilmelde kontingentopkrævningen direkte her. Kontakt dit pengeinstitut, hvis du har brug for flere oplysninger om denne mulighed.

ANNA I HIMALAYA

Af Anna Martha Hammershøj Madsen

April 2011

Kære alle

Jeg er klar over, at jeg endnu ikke rigtigt har fortalt jer om mit ophold på børnehjemmet. Det var en fantastisk oplevelse, og mens den stadig er nogenlunde frisk i erindringen, vil jeg gerne fortælle jer om det, selvom det dog er ved at være nogle uger siden, jeg tog derfra.

Som jeg fortalte jer efter at have været på børnehjemmet den første uge, så var det svært at trænge igennem med sit ønske om at få lov til at hjælpe til. Men, som jeg også fortalte tidligere, så gik det allerede nemmere efter den første uge. Og derfra blev det kun bedre. Jeg lærte hurtigt, at man ikke skulle tilbyde sin hjælp, men derimod sige, at man gerne ville lære at gøre som de gjorde: "I wanna learn nepali style". Og det gjorde jeg også! I løbet af de næste fire uger jeg var der, blev jeg næsten helt

integreret i børnehjemmets rutiner og huslige gøremål. Dette bestod i at gøre rent om morgenen (fejle hele huset med små koste af grene), aflevere børnene i skole kl. 09.30 (eller kl. 09.45 eller kl. 10.00 - det var der aldrig helt nogle, der vidste), vaske tøj og vaske op om formiddagen, hente børnene i skole og lave lektier og lege om eftermiddagen. Jeg opnåede også at blive inviteret indenfor i børnehjemmets mest hellige område - køkkenet! Her lærte jeg at lave Dahl Bhat - Nepals national-, og eneste, ret. Jeg tror også, at det faktum, at jeg blev rykket fra mit eget værelse og ind i pigernes sovesal, hjalp på min mulighed for at blive integreret i hjemmet. Egentlig blev jeg rykket, fordi der kom en jysk dreng, der også skulle være frivillig, så derfor måtte jeg, som pige, vige eneværelset for ham. Man kunne måske have følt sig lidt forurettet, men det generede mig egentligt ikke, og det var hyggeligere at sove på sovesal. Jeg trænede til Base Camp ved at løbe en

tur hver morgen, så hver dag blev jeg vækket kl. 06.00 af en flok småpiger, der råbte "Anna you go morning run, Anna you go morning run".

Jeg oplevede også, at min deltagelse i det huslige arbejde medvirkede til et langt mere personligt forhold til personalet. De så min interesse for dem og deres kultur, og derfor inviterede de mig til oplevelser, som jeg ellers ikke ville have fået.

En af disse var et besøg i det lokale tempel. Jeg har jo set masser af templer i min tid her, men altid med guide og på afstand af alle ritualerne. Men med nogle piger og en voksen fra børnehjemmet fik jeg lov til at være en del af ritualerne og lære hvordan de bad, og hvorfor de gjorde, som de gjorde. Det var utroligt lærerigt og spændende.

En anden oplevelse jeg havde, var at blive inviteret hjem til den dame, som arbejdede i

køkkenet. Hun snakkede næsten ikke noget engelsk, men var fantastisk sød og nærmest beæret over, at jeg ville besøge hende. Hun boede med mand og to børn i to rum på en samlet størrelse af omkring 15 kvm. De to rum var ikke forbundet, men man skulle udenfor for at komme fra det ene til det andet. De var bygget af grove sten, uden vinduer og placeret i bunden af en større ejendom. Døren bestod af et forhæng, jeg kunne ikke stå oprejst derinde, og de havde kun en enkelt lampe, ellers var der helt mørkt, selv i dagtimerne. "Husets" eneste facilitet var et gasblus, adgang til vand og toilet var udendørs og var fælles med andre. Men de var glade! Og helt igennem taknemlige for det, de havde. Og de inviterede mig på te og bragte alle deres naboer ind for at møde mig. Mødet med den slags mennesker får mig til at indse, at den vestlige form for lykke er fremstillet. Den er ikke falsk, for det er et faktum, at jeg derhjemme føler, at det gør mig

lykkelig at gå i det rigtige tøj og komme de rigtige steder med de rigtige mennesker. Men det er alligevel en fremstillet lykke, for efter at have været i Nepal i snart tre måneder og set så mange forskellige områder af landet, er min opfattelse stadig den samme - nepaleserne er lykkelige mennesker, selvom de næsten intet af materiel værdi har. Men de har masser af kærlighed - til deres familiemedlemmer, deres venner, hinanden og selv til fremmede. Og det er berigende at se, at en mors kærlighed til sit barn er nøjagtig den samme her, som den er derhjemme.

Anyway, det var et filosofisk sidespring, men i hvert fald var det fantastisk at blive inviteret hjem til denne familie. Desuden var de kristne, og jeg fik lov at tage med dem i kirke en lørdag (den officielle helligdag her er lørdag). Det var helt

anderledes end en gudstjeneste i Danmark - omend ligeså kedelig :). Kirken bestod af et stort, bart rum med tæpper på gulvet og en prædikestol på niveau med tilhørerne. Der var ingen krummelurer eller udsmykninger som i danske kirker. Man sad på tæpper på gulvet, når præsten prædikede, og stod op, når der var sange. Jeg forstod ikke et muk af noget som helst, men det var en stor oplevelse.

Den sidste dag inden jeg rejste, var jeg med børnene i skole, og jeg fik lov til at følge undervisningen i flere klasser i løbet af dagen. Selvom jeg var på en, efter sigende bedre og international skole, så var jeg ret chokeret over undervisningsniveauet. Jeg er helt overbevist om, at lærerne ikke var mere kvalificerede til undervisning, end jeg er, og de snakkede kun halvt så godt engelsk, selvom

undervisningen foregår på engelsk. Desuden var de umotiverede. I den første time fulgte jeg en 2. klasse. Læreren var en ung kvinde, og hele timen igenem sad hun på en stol og stillede udvalgte elever spørgsmål, som hun fandt i lærebogen. Resten af eleverne kravlede på bordene, pillede næse, kastede med papirkugler (de gjorde de rent faktisk) og råbte til hinanden. Når man blev spurgt, rejste man sig til gengæld op og svarede læreren med et "yes, mam" og satte sig med et "thank you, mam". Bagefter stak en ung mand hovedet ind og spurgte, om jeg ikke lige gad overtage matematikundervisningen i 5. klasse. Nå jo, men det kunne jeg da godt. Så forsvandt han og kom først tilbage, da timen var slut. I mellemtiden lærte jeg en 5. klasse, der aldrig havde oplevet læreren bruge tavlen, at beregne arealer af tre- og firkanter. I sid-

ste time deltog jeg i matematik i 4. klasse med samme lærer. Nu skrev han et stykke op på tavlen, regnede det ud, og satte sig derefter ned på bagerste række og snakkede med mig resten af timen. Så der er måske ikke noget at sige til, at Nepal er et af de mindst udviklede og fattigste lande i verden!

Som min mor havde forudset, så var det svært at forlade børnehjemmet! Om morgenen dagen for min afrejse, kom alle børnene hen til mig på skift med fine tegninger og breve til mig. Jeg fik også et brev fra personalet, som indeholdt noget af det pæneste, nogen nogensinde har sagt om mig. Om dagen holdt vi fest. Så blev der skruet op for fuldt drøn for noget amerikansk inspireret indisk musik, og alle pigerne dansede i samme stil som musikken. Det var skønt, selvom jeg ikke helt kunne følge dansestilen. Da

jeg tog af sted, måtte jeg love at komme på besøg inden jeg rejste sammen med Pernille og Gunilla.

Således har jeg også fået mulighed for at præsentere Pernille og Gunilla for børne-hjemmet. Da vi kom, var det i mellemtiden blevet sommerferie, så alle børnene havde fri. De tog os med ned til en flod tæt på børnehjemmet, hvor de badede og bagefter gik vi en tur op i noget bakket terræn, hvor vi blev hævet med op ad en stejl skråning. Om aftenen var hele personalet og alle hjemmets piger i gang i køkkenet for at lave momo til os. Momo er, vist nok oprindeligt en kinesisk ret, bestående af kød i pakker af dej og dampet i en særlig gryde. Vi fik lov at deltage i projektet - men vi havde en del besvær med at fuldende hver momo så kunstfærdigt, som resten af pigerne kunne gøre det. Men det var en god dag, og jeg er sikker på, at Pernille og Gunilla også nød det.

Kh Anna

Kære alle

Nu er jeg tilbage i Kathmandu og er ved at forbedre mig på at tage til Indien på mandag. Der skal jeg møde Emil (ham jeg mødte i januar), og vi skal rejse sammen i 10 dage - de sidste 3 dage møder vi Emil (ham fra kemi).

Vi har et stramt program! På de 10 dage vi er af sted skal vi se Taj Mahal, Jaipur - hovedstaden i staten Rajasthan, Udaipur - en eftersigende smuk lille by i det sydlige Rajasthan og New Delhi. Det bliver lidt hektisk og vi kommer nok til at tilbringe en del tid i diverse busser og toge, men vi kommer til at opleve meget på kort tid og jeg glæder mig.

De sidste to uger har jeg rejst rundt i Nepal med Pernille og Gunilla. Det er gået rigtigt fint, selvom jeg godt kan mærke, at de er lidt mere grønne end mig. De har lige skullet vænne sig til kryb og kravl, myg, dårlige toiletforhold, mistænkelige plet-ter på sengetæppet, vabler efter lange trekkingture osv.

Men egentligt synes jeg nu, at de klarer det godt, de har ret hurtigt fundet rytmen og lært at begå sig. Når jeg tænker over det, så er jeg nok også lige rigeligt hærdet. Jeg spiser med fingrene, drikker det vand, vi får serveret i kander på tvivlsomme restauranter, har lært at undvære toiletpapir, nægter hårdnakket at betale, når lokale forlanger overpris for hvide, og jeg finder det hysterisk at bruge myggespray. Det sidste kom jeg dog til at bøde for, da vi var i det sydlige Nepal. En aften sad vi på en udendørs restaurant, og jeg havde mine bukser rullet op til lige under knæet. Da jeg vågning næste morgen, havde jeg flere hundrede myggestik på underbenene. Snart var mine ben hævede, og stikkene havde udviklet sig til blærer. Jeg har været til lægen her i Kathmandu! Og fået en masse piller og cremer, så det hjælper lidt på smerten, men kønt ser det ikke ud! Heldigvis er der meget lille risiko for malaria i det område, og Dengue feber er også forholdsvis sjældent, så jeg er ikke urolig. Det siger lægerne også, at jeg ikke behøver være, jeg skal bare skynde mig på hospitalet, hvis jeg får feber indenfor den næste uge.

Men det er vel også den slags, der hører med, når man rejser i det mere lokale Nepal, som vi har gjort de sidste to uger. Og generelt har det været meget blandede oplevelser, vi har fået. Den første dag tog vi bussen nordpå for at starte turen med at se et tempel, der ligger på en komplet utilgængelig bjergskråning, så vi måtte med en svævebane for at komme derop. Templet var til ære for en gud, til hvem man kan bede for at få et drengebarn. Da drengebørn er i høj kurs her nede, var køen foran svævebanen flere hundrede meter lang og bestod af unge nygifte par, mange af dem med en lille pige på armen eller en ged i snor. Der blev nemlig slæbt i massevis af geder op til templet, som skulle ofres i sagens formål. Gederne havde deres egen vogn i svævebanen ... Oppe ved templet var stemningen meget intens, og der stank af blod og død. Vi så ikke et eneste andet hvidt menneske, og der er da heller ingen tvivl om, at scene-

riet mest er for lokale. Men det var en oplevelse!

Derfra tog vi til en lille, meget dejlig by kaldet Bandipur, hvor vi var i tre dage, gik ture, soledede på vores terrasse og spiste på den samme cafe til alle måltider. Stedet var gearret til turisme, så der var alle turist-venlige faciliteter, men alligevel havde de formået at bevare stemningen i byen lokal og autentisk, så der var skønt at være.

Lidt anderledes var det med den næste by vi kom til, hvor der kun var lokalt og autenticitet, og intet turist gej. Her var ikke helt så idyllisk, men det var interessant at opleve en by, der slet ikke var gearret til turister. Vi gik en dagstur på 10 timer - 900 meter ned og 900 meter op i bagende sol - til et gammelt slot. Slottet i sig selv var egentligt ikke noget særligt, men turen var fantastisk, omend hård. Vi kom gennem lokale landsbyer, landskaber af grønne rismarker og gyldne kornmarker og skovområder med et nærmest tropisk klima og hundredevis af sommerfugle.

Til sidst tog vi ned til Lumbini i det allersydligste Nepal. Lumbini er Buddhas fødeby og således et af de mest hellige steder i Nepal. Hovedattraktionen var "the sacred garden" som er en have omkring det træ, hvorunder Buddha blev født. Træet er kæmpestort og behængt med tusindvis af farverige bedeflag. Rundt omkring det sidder munke og messer, kvinder og græder og kinesere, der fotografere. Desuden indeholder haven et tempel bygget op omkring resterne af et tempel fra Buddhas tid samt et stort monument, skænket af en konge for over 2000 år siden. Helle haven emmer af stedets helligdom, og det er en unik oplevelse at være der.

Dagen efter var vi heldige at komme på en tur med en meget velinformeret guide, der tog os op til en by, der dannede centrum for det kongerige, hvor Buddha voksede op. Vi så ruiner af en 2000 år gammel rekonstruktion af det palads,

hvor han boede, og sad under et træ og hørte hele historien om buddhismens begyndelse.

De eneste negative oplevelser, vi har haft, har været busturene, som har varieret meget i kvalitet. Vi har konsekvent kørt i lokalbusser og har dermed været stuvet ind mellem nepalesiske børnefamilier, gamle rynkede kvinder med kæmpe ringe i næsen, unge nærgående fyre og nysgerrige skolebørn. Generelt var turene lange, varme, langsommelige og ubekvemme. Men kun en gang havde vi en decideret skrækkelig oplevelse. Her skulle vi med en minibus gennem bjergene i 5 timer og 35 graders varme. Lad mig bare beskrive niveauet af turen ved at fortælle, at alle fik udleveret en brækpose ved indstigning i bussen! Jeg brugte min! Og flere til! Bagefter kunne man værsågo få lov at smide den ud af vinduet, mens bussen kørte, der blev ikke stoppet for den slags pjat!

Så har jeg i øvrigt klokket i den! Ikke at det er noget nyt! Men heldigvis - og hvad der vel heller ikke er så udsædvanligt for mig - så er det lykkedes mig at løse situationen med brug af lidt kreativitet, nepalesisk korruption og en hel del penge!

Det er ikke så slemt, som det lyder! Men ser I, problemet er, at når man skal til Indi-en, så skal man have visum! Det vidste jeg jo egentligt godt. Men en del af historien er også, at jeg blev fejlinformeret af mit turistkontor og har derfor gået i troen på, at et sådant visum kunne fås på en enkelt dag. Men det kan det ikke! Det tager mindst 5 dage at få et turistvisum, og det er en kompliceret proces. Og det fandt jeg først ud af, da jeg endelig fik ringet til ambassaden en enkelt åbningsdag før afgang! Så et turistvisum var udelukket. I stedet måtte jeg undersøge muligheden for at få et transitvisum (gennemrejse visum med ophold i 15 dage). Jeg tilbragte en hel nat i en bus med at køre tilbage til Kathmandu. Efter at have grædt i telefonen med diverse ambassadefolk, på et flykontor i Kathmandu og i telefonen med Emil, tog jeg min pung i hånden

og gik op til en travel agent, som jeg havde fået anbefalet et sted i tårestrømmen. Her blev jeg placeret i en læderstol foran et stort mahognibord, hvor jeg forklarede en lille guldkæde-behængt mand, at jeg skulle have ændret mine flybilletter, så jeg kunne få et transitvisum (gennemrejse, med ophold i 15 dage). Desuden skulle han skaffe mig pågældende visum, for når jeg henvendte mig til ambassaden, kunne de ikke love mig andet, end at det kunne tage 1-3 dage. No problem! Jeg måtte betale ham mere end halvdelen af en gennemsnitlig nepalesisk årsløn, men 24 timer senere havde jeg mit visum. Jeg er nu egentligt overbevist om, at fyren var fin nok, men ingen tvivl om, at han benyttede forbindelser, som jeg ikke havde tilgængelige, og

at jeg nok aldrig havde fået det visum på egen hånd.

Det var noget værre rod og en dyr fornøjelse, men dybest set så har jeg jo klokket gevaldigt i det, for jeg vidste, at jeg skulle til Indien en hel måned, før jeg besluttede at ringe til ambassaden og spørge, hvordan man fik visum! Jeg har en aftale i New Delhi på mandag, og man skal jo holde sine aftaler, så jeg har bare måttet bøde for min fejl, og det er jo sådan set meget fair. Og jeg ved, at Indien bliver skønt.

Men problemet nu er så, at jeg ikke længere har en flybillet tilbage til Kathmandu! Jeg kan faktisk slet ikke komme tilbage til Kathmandu fra Indien, fordi mit visum kun tillader gennemrejse. Så nu har jeg i stedet

en billet til Bangkok. Heldigvis har Gunilla og Pernille udvist ultimativ fleksibilitet og har lovet at ændre deres billetter og komme til Bangkok og møde mig. Så vi forlader Nepal to uger tidligere end planlagt. På en måde er det lidt trist nu at skulle sige farvel. Men på den anden side er jeg også ved at være klar, for efter de to sidste par ugers sightseeing i det lokale Nepal føler jeg, at jeg har set det meste af det hele! Det eneste vi går glip af, er det 10 dages meget hårde meditationskursus, og det var der vist alligevel ikke rigtigt nogen af os, der var så begejstrede for. Og ellers er jeg sikker på, vi kan finde et lignende i Thailand.

Fra Bangkok rejser vi til Vietnam. Vi har diskuteret Malaysia, som far forslog, men jeg

tror, vi syntes, det lyder for muslimsk, for det vi har i tanker... Desuden har jeg hørt så meget godt om Vietnam og har fået stor lyst til at komme dertil.

Vi vil nok bruge to uger på at rejse fra Hanoi ned langs den vietnamesiske kyst mod Ho Chi Minh City og så ende på en strand, hvor vi vil tilbringe de sidste to uger. Jeg er netop på vej ud for at investere i Lonely Planets guidebog til Vietnam, og jeg er vældig begejstret for projektet. Så trods alt er situationen løst til det bedste, og desuden har man jo kun en plan, til man laver en ny.

Jeg håber alt er vel derhjemme

Kh Anna

Foto på denne side: Claus Andreasen

Af Knud Olander tidligere MS-frivillig i Nepal (1990-92) og Programkoordinator for den danske menneskerettigheds- og demokratibistand til Nepal (1995-99 og 2002-04).

e-mail: olander10@hotmail.com

Radio Gurubaba

I august i år fik jeg sammen med andre venner af Radio Gurubaba i Nepal en e-mail som fortalte, at radiostationen havde været hærget af brand som følge af en elektrisk kortslutning.

Den havde medført at udstyr for mere end 1 million rupees var blevet ødelagt. Radio Gurubaba havde derfor været nødt til at stoppe sine udsendelser og formanden for radiostationens moderorganisation Ancient Creative Tribal Society (ACTS herefter) Ekraj Chaudhary bad derfor om økonomisk og anden støtte til at få radiostationen op at køre igen.

Henning Kjær, tidligere landekoordinator for MS-Nepal, og jeg havde i tiden forud været i kontakt med Ekraj i forbindelse med udarbejdelsen af et projektforslag som gik ud på at ekspandere ACTS' medieaktiviteter til at omfatte 5 FM radiostationer i Nepal's vestlige Terai-region. Hensigten var – og er stadig – at skabe et medienetværk som henvender sig især til Tharu befolkningen og andre marginaliserede befolkningsgrupper i Dang, Banke, Kailali og Kanchanpur distrikter.

Uheldet med kortslutningen og ødelæggelsen af udstyr har nu i stedet tvunget Radio Gurubaba ud i en overlevelseskamp. Ved hjælp af lånt sendeudstyr

fra Association of Community Radio Broadcasting og indkøb af andet nødvendigt udstyr købt for et dyrt banklån, startede Gurubaba 5. september

THARUERNES STEMME

igen med at sende 10 timer om dagen.

Enkeltpersoner, lokale organisationer og landsbyråd i Gurubaba's sendeområde støtter efter bedste evne, men det er langt fra tilstrækkelig til at radiostationen kan få råd til køb af nyt sendeudstyr og komme ud af låneklemmen.

Derfor valgte ACTS at sende opfordringen om støtte bredt ud til sine nationale og internationale kontakter.

Radio Gurubaba blev oprettet på ACTS' initiativ i 2007. Radiostationen er lokaliseret i Banggadi i Badiya distriktet. Det er en non-profit folkeligt forankret nærradiostation og den er enestående, fordi den er den første og eneste af de ca. 10 FM radio

stationer i vest Terai som har tharu som sit hovedsprog.

På trods af at den tharu-talende del af befolkningen er den største i området – omkring en trediedel - er kun mindre end 4 % af den samlede sendetid på tharu ifølge ACTS.

Da der samtidig kun er få tharuer ansat i mediesektoren har tharuerne svært ved at trænge igennem til en bredere offentlighed med de specielle problemer de kæmper for at få løst.

Samtidig er tharuerne underrepræsenterede i de politiske partiers ledelser med deraf manglende indflydelse på fordelingen af de offentlige serviceydelser.

Analfabetisme og manglende kendskab til nepali gør det oven i købet vanskeligt for mange tharuer at skaffe sig adgang til relevante informationer om nye regeringstiltag og NGO projekter, samtidig med at deres ønsker og behov let bliver ignoreret af beslutningstagerne.

Radio Gurubaba sendingsområde dækker omkring 200 landsbyer og landsbyerne kan opnå medlemskab af radiostationen ved at indbetale 50 rupees eller tilsvarende i korn per hustrand årligt.

Skovbrugergrupper og kooperative foreninger i området kan ligeledes opnå medlemskab ved at indbetale 2500 rupees om året.

Radio stationen har i dag 53 medlemmer som på en årlig generalforsamling vælger to medlemmer til den syv mand store bestyrelse. Resten udpeges af ACTS, som også ansætter lederen af radio stationen.

Nyheder udsendes både på tharu og nepali – fem gange dagligt på hvert sprog. Lokale nyheder har høj prioritet og produceres sammen med uddannelses- og kulturelle programmer med inddragelse af lokale frivillige ressourcer.

ACTS' og Gurubaba's formål er at bevidstgøre og oplyse tharubefolkningen om deres rettigheder, kultur og historie, samt samfundsforhold i almindelighed. Det for at fremme deres og andre marginaliserede befolkningsgruppers demokratiske deltagelse i de politiske beslutningsprocesser og offentlige liv.

Radio Gurubaba er således med til at give tharubefolkningen og andre en stemme i den politiske debat. Ikke mindst i debatten om den fremtidige føderale struktur, som i Terai især domineres af Madhesi hindukastegrupperne, som for tiden har ministerposter i den maostledede regering.

Ekstistensen af tharusprogede medier er derfor vigtige af både politiske, økonomiske, sociale og kulturelle årsager.

THARUFOLKETS HISTORISKE BAGGRUND

Tharufolket, der er Nepal's fjerdestørste etniske gruppe med sine mere end 1,5 millioner mennesker, anerkendes som et af Nepal's oprindelige folkeslag, omend deres oprindelse ikke er fuldt klarlagt.

En kendsgerning er det imidlertid, at de har levet i lavtlandsområdet for foden af Himalaya bjergkæden i hundrede af år før nogen andre folkeslag – primært af indo-europæisk oprindelse – begyndte at bosætte sig i området.

I 1860 da vest-Terai kom tilbage til Nepal og grænsen mellem Nepal og Indien blev lagt fast, så det nye Rana styre i Kathmandu derfor en interesse i at øge udbytningen af de dengang tyndt befolkede skovområder,

som hidtil havde virket som en barriere mod fremmede magters indtrængen sydfra.

Rana styret overdrog derfor retten til skatteopkrævning og uopdyrket land til deres loyale støtter, dvs. fortrinsvis medlemmer af ranaklanen, og højere embedsmænd, som betaling for deres loyalitet og tjenester, mod at få del i overskuddet.

Samtidig søgte styret at lokke bønder fra bjergene og det

indiske grænseland til området gennem en bosættelsespolitik som lovede skattefritagelse i en periode og andre fordele.

Endelig kunne kriminelle få strafnedsættelse, hvis de ville rydde og opdyrke jorden.

Tharuernes land var blevet til en new frontier. Parallelt hermed introducerede ranaerne en kodificering af landets civillove som bestemte og fastfrøs de forskellige befolkningsgrup-

pers indbyrdes forhold i en civil lovbog (Muluki Ain).

I den blev tharuerne placeret i bunden af kastehierarkiet lige over de kasteløse.

Som en konsekvens af ovennævnte udvikling blev tharuerne politisk og økonomisk marginaliserede og mistede gradvist store områder af deres oprindelige land til de nye skatteopkrævere og bosættere.

I begyndelse reagerede mange tharufamilier ved at flytte til nye uopdyrkede områder, men efterhånden som jorden blev knap bl.a på grund af immigration, blev flere og flere familier tvunget til, som afbetaling for optagne lån til familiens overlevelse, i stedet at arbejde for de nye jordbesiddere som landarbejdere eller kamaiyaer.

(fortsættes næste side...)

HISTORIEN OM GURUBABA

Ifølge tharuernes tro var alt ild og røg i begyndelsen og jorden gloende hed i tiden efter. Efter nogen tid fortrængte vandet ilden og fyldte det hele. Den almægtige gud i skikkelse af en fugl fløj rundt og spejdede efter et sted hvor han kunne begynde sit skaberværk. Da han ikke fandt andet end vand såede han et lotusfrø på havets bund. Da lotusplanten foldede sine blade ud på vandets overflade skabte den almægtige gud, Gurubaba – den første gud på jorden – i form af en squash, som hverken havde lemmer eller kunne sanse. Den almægtige gud fik ondt af skabningen og gav den gradvist ben og arme og alle nødvendige organer indtil en komplet mand var skabt. Efter skabelsen af manden bad den almægtige gud regneormen "Dudhia", om at gå ned at hente noget helligt jord fra underverden til skabelse af den jordiske verden. Det lykkedes Dudhia at slippe forbi vagterne i underverden med noget af den hellige jord gemt i sin mund. Jorden blev drysset ud på vandet, som derefter blev til fast jord. Derefter skabte Gurbaba den jordiske verden. Imidlertid følte han sig efter nogen tid lidt alene i sit skaberværk, hvorefter han frembragte gudinden Maiya. Ifølge tharuskabelsesberetningen er alle mennesker i dag efterkommere af Gurubaba og Maiya .

(kilde: Drone Pd. Rajure, Tharus of Dang i tidsskriftet Kailash, Volume IX, 1982).

Nepal

- oplev toppen af verden
og bunden af samfundet!

Fattigdommen og skønheden

Denne rejse kombinerer oplevelsen af Nepals enestående kultur og natur med ansigt-til-ansigt indsigt i dagliglivet for landets millioner af fattige. Vi besøger et dansk-nepalesisk landsbyudviklingsprojekt i det sydlige Nepal, hvor vi i tre dage lever, spiser og arbejder sammen med vores værtsfamilier. Kort sagt, tager vi del i en hverdag, milevidt fra vores egen. Efter vores besøg i Kantipur deler gruppen sig i to:

Vilde dyr og mere udvikling

Du kan vælge at forsatte rejsen med to dage i Chitwans jungle og derefter besøge den berømte, smukke landsby Bandipur med udsigt til Himalaya. Efterfølgende indkvarteres vi i bjerglandsbyen Jyamrung i Dhading distriktet, hvor vi skal studere et svensk-støttet udviklingsprojekt efter nepalesisk forbillede.

Bjergvandring

Du kan også vælge at forsatte rejsen med en fem dages trekkingtur i Annapurna området. Med start i Pokhara går vandreturen fra Ghorepani over Poon Hill (3210 m) til Gurung landsbyen Ghandruk.

Der bliver selvfølgelig også tid til at besøge Kathmandudalens enestående kulturperler. Og så har den danske ambassade inviteret os til kaffe og samtale om dansk udviklingsarbejde.

Mountain Delights
Trek & Expedition
www.mountaindelights.com

Deltagersantal: Max. 20 personer
Ankomst/afrejse: 12. februar 2012 / 29. februar 2012
Nepalesiske guider: Ram (Kamal) Sapkota og Mahesh Adhikari
Dansk rejseleder: Lone Petersen
Pris: 950 € (excl. flybillet)

For yderligere oplysninger,
kontakt: info@kantipur.dk eller besøg www.kantipur.dk

Hvor risikoen for at blive syg af malaria indtil 1950'erne havde begrænset bosættelserne fra nord og syd, ændrede det sig kraftigt med WHO's kampagne mod malariamyggen som næsten udryddede sygdommen i Terai-bæltet.

En udvikling som resulterede i at efterspørgslen efter landbrugsjord steg kraftigt og radikalt ændrede livsbetingelserne for tharuerne. Flere og flere tharu familier gik til pengeudlånerne, som regel de større jordbesiddere, for at klare til dagen og vejen og endte med at sidde tilbage med en ubetalelig gæld, som gik i arv fra far til søn. Hele familien endte således med at blive gældsbundne i generationer og tvunget til at arbejde for pengeudlåneren eller hvem der nu måtte overtage deres gæld.

Rentetilskrivningen og regnskabet med kamaiyaernes arbejde blev suverænt bestemt af pengeudlåneren og da kamaiyaerne hverken kunne læse eller skrive og ingen myndigheder bekymrede sig om deres situation, fik pengeudlånerens udbytning af dem frit spil.

Den nepalesiske regering nægtede at anerkende problemet og først i 2001 vedtog den, efter mange års protester fra tharuernes side og internationalt pres, at forbyde gælds-slaveri.

Gældsslaverne der talte i alt 32.000 familier blev løst fra deres gæld og et bolig- og uddannelsesprogram blev iværksat.

Imidlertid, nu ti år efter, har kun halvdelen af de frigivne kamaiyaer modtaget den hjælp de er berettiget til, og mange lever på et eksistensminimum. Et stigende antal familier er derfor begyndt at sende deres børn til byerne i både i Nepal

og Indien for at arbejde. Antallet af børnearbejdere i denne gruppe er derfor stigende ifølge ACTS.

Der er således nok af problemer at tage fat på for ACTS og Radio Gurbaba. Hvis nogen af læserne skulle få lyst til at støtte ACTS og Radio Gurbabas om etableringen af et Tharu Media Network er de velkomne til at henvende sig til mig eller skrive direkte til formanden Ekraj Chaudhary på e-mail adressen: ekrajchaudhary@yahoo.com.

ACTS

ACTS har 60 medlemmer som på en generalforsamling hvert tredje år vælger en 9 mands bestyrelse. Bestyrelsen består i dag af socialarbejdere, radio journalister, skolelærere og bønder med rødder i tharu landsbysamfundene og befri kamaiya bevægelsen.

ACTS, som blev officielt registreret hos myndighederne i 2005, har baggrund i en Tharu kulturgruppe i Bardiya. Dens formål er at bevidstgøre og oplyse tharubefolkningen om dens rettigheder, kultur og historie, samt om samfundsforhold i almindelighed. Det, for at fremme deres og andre marginaliserede befolkningsgruppers demokratiske deltagelse i de politiske beslutningsprocesser og offentlige liv. Det sker ved at arrangere offentlige høringer og stille kritiske spørgsmål til beslutningstagerne om budgetter og programmer i området. På det kulturelle område arrangerer ACTS kulturelle festivaler med teater og film, opfører gadeteater, træner ungdommen i tharuernes historiske dans (Barka Nach) og tager del i sundhedskampanjer. Ifølge ACTS er antallet af tharu repræsentanter i lokale beslutningsorganer (skolekommitterer og skovbrugergrupper) steget som følge af deres kampanjer.

OPLEVELSE I NEPAL 2009

af Karen L. Nissen

Teamwork Nepal en organisation, der hjælper nødstedte børn i Nepal.

I efteråret 2009 rejste jeg med vores formand, Connie S. Sørensens, til Nepal for at se de forskellige formål, som vi støtter. Vi skulle bo ca. en måned i Kathmandu (selvfølgelig for egen regning). Hotellet vi boede på lå i et meget fattigt kvarter.

Det var et kæmpe kulturchok for mig, der aldrig før havde været i Asien, at se hvordan folk levede, og hvor megen fattigdom der var. Trods det oplevede jeg så megen venlighed og stor hjælpsomhed fra mennesker, som næsten ingen fornødheder selv har.

En bestemt oplevelse en aften gjorde særligt stort indtryk på os.

På vej hen for at spise aftensmad ser vi en lille dreng på ca. fem år ligge på en trappesten med en skraldepose over sig for at holde varmen. Han er lige

ved at falde i søvn. Da Connie spørger ham, om han er helt alene ude, forstår vi ikke helt, hvad han svarer, men lidt længere henne på vejen står en større dreng. Vi spørger så ham, om han kender noget til den lille dreng, og han fortæller, at drengen holder til i et slumkvarter meget langt herfra.

Vi spørger drengene om de er sultne, den lille dreng lyser helt op ved tanken om, at vi vil købe pizza til dem. Da vi kommer til pizzabaren, er der pludselig kommet yderligere tre større drenge til.

Vi køber nu fem pizzaer til drengene, men pludselig bliver der en stor diskussion mellem pizzamanden og de store drenge. Vi forstår ikke helt, hvad der foregår, for vi står jo med pengene og vil betale.

Det viser sig, at den ene af drengene vil slå en handel af

med pizzamanden, så de kan få pengene tilbage i stedet for pizza, men her siger vi nej - pizza eller ingenting.

Pizzamanden virker meget forvirret og nervøs, og ved ikke rigtig, hvad han skal gøre. Det har vi lidt svært ved at forstå, indtil en voksen mandlig kunde kommer hen til mig, og begynder at forklare, hvad det er der er sket. Det viser sig, at de store drenge sniffer lim, og at de hellere vil bruge pengene til lim i stedet for mad. Manden fortæller mig også, at de store drenge er med i nogle bander, og at de om natten smadrer ruderne til pizzeriaet, hvis indehaveren ikke makker ret. Imedens alt dette foregår, sidder den lille femårige dreng og kigger, - bange for ikke at få sin pizza.

Det hele ender med, at et par af drengene får mad, medens tre af de større drenge kigger

på anføreren og forsvinder, medens anføreren råber og truer os.

Vi var lidt rystede på vejen hjem - vi ville jo bare give lidt mad.

Nogle aftener senere møder vi igen den lille dreng, der smiler stort, da han ser os - kommer hen og tager os i hånden og siger "pizza-pizza". Hvem kan modstå det?

Vi ved nu, at der findes steder i Kathmandu, hvor gadebørn kan komme og få et måltid mad. Men da det var sent, valgte vi pizzabaren i nærheden af vores hotel.

Gadebørnene i Kathmandu lever så kummerlig en tilværelse med stort misbrug.

Se også vores hjemmeside www.teamworknepal.org

Foto: Sv. Å. Lorenz Christensen

NEKROLOG

Fotograf Sv. Å. Lorenz Christensen afgang ved døden den 9.06.11 efter kort tids sygdom.

Lorenz kendte Nepal bedre end mange. Lorenz rejste i Nepal gennem mere end 40 år, og han fulgte passioneret landets udvikling og boede i månedsvis rundt om hos befolkningen i Nepal fra Katmandu til Vestnepal. Lorenz ikke alene dokumenterede fotografisk det nepalesiske folks levevilkår i udstillinger og foredrag, men han var også forfatter til flere undervisningsmaterialer samt børnebøger om Nepal. Bl.a. børnebogen om Laxmi, udgivet af Mellemfolkeligt Samvirke og den Danida-støttede Børnenes U-landskalender i 1978 til støt-

te for et skolehjem og en håndværkerskole for hjemløse børn i Nepals hovedstad Kathmandu. Lorenz bidrog også med tv og radioprogrammer på DR m.v.

Journalist på Holbæk Amts Venstreblad, Marianne Poulsen skrev bl.a. i forbindelse med Lorenz' død: "Lorenz interesserede sig ikke for de hurtige snapshots. Der var den menneskelige faktor, menneskers hverdag og vilkår, der interesserede ham, og det var han simpelthen eminent til at skildre. Der var enkelhed i hans billeder, som uden de store

falbelader fortalte en præcis historie, som når han drog rundt med Nepals ældste gadeteatergruppe Sarwanam og både stillfotograferede og video-optog publikum i en politisk kommentar til et land i oprør.

Eller hans fantastiske billedmusikalske epos 'Hinsides Floden' med tilhørende udstilling, støttet af Udenrigsministeriet. Ligesom den kunstneriske dokumentation af de oprindelige romaers forsvindende kultur er ristet ind på nethinden. Lorenz har altid interesseret sig for at gå i dybden med folk."

Lorenz fik i 2009 en hæderspris af The Embassy of Nepal, Danmark og Nepal Tourism Board, Nepal.

Lorenz' sidste rejste til Nepal var i foråret 2010. Lorenz efterlader sig sine tre voksne børn, Naja, Alexander, Laura og undertegnede hustru gennem 34 år. Der er med stor sorg, jeg meddeler Lorenz ikke er her mere og vil hermed sende en kærlig hilsen til alle, der som han passioneret giver deres støtte til Nepal på forskellig vis.

Med venlig hilsen og tak
Pia Krone

Et digt Lorenz skrev til sit billedmusikalske epos "Hinsides floden" i 1999 med musik af Leo Nika:

Tiden er stille
Tavs sidder manden og fletter reb

Kvæget græsser
Majshøsten kørt i hus
Rishøsten venter

Regnen fortsætter sin silen

Fiskene springer i kvindernes net
Bider på børnenes orm i de talrige vandingskanaler

Dagene går stille
I skoven sidder mændene
Vandbøflerne bider i skovens træer

Stilheden er overalt hinsides Khotia
Den brede flod ved hvis sider ånderne svæver over gravene

Gribben hænger i luften og venter på bytte.
En halvt begravet vandbøffel bides af hunde og krager
Siden kommer gribben

Som varsel kigger det afpillede kranie med de store horn på
vandingsmanden

I den usynlige varmestråling lever forfædrene i de dybeste blå og
uvirkelige røde farvenuancer

Den varme aftensol sender virkeligheden tilbage for en stund
Inden nattens fuldmåne forsvinder i skyerne
Mens sjakalerne hylrer i skoven

Hinsides Khotia

1999 Sv. Å. Lorenz Christensen

CARE DANMARKS ARBEJDE I NEPAL

På de siderne 27 - 30 finder du historier fra Cares indsats i Nepal.

Foto: Flemming Pless

JANSEEP

Målgruppen for projektet JANSEEP er tre etniske minoritetsgrupper – Thamo, Dhanuk og Surel – i distrikterne Dhanusha og Dolakha. JANSEEP står for Janajatis Social and Economic

Empowerment Project, og formålet med projektet er at forbedre de politiske, økonomiske, sociale og kulturelle forhold for de tre etniske minoriteter.

CHULI

Gennem programmet Churia Livelihoods Improvement, CHULI, er CARE med til at forbedre levestandarden for fattige, udsatte og socialt ekskluderede mennesker i Churia-bjergene og Terai-lavlandet. Programmet

har fokus på at sikre den fattige befolknings ret til naturressourcer og på at bekæmpe diskrimination og fremme bæredygtig naturressourceforvaltning gennem fælles møder i Popular Education Centers.

BHAROSA

Gennem Bharosa-projektet arbejder CARE på at forbedre adgang til hiv/aids behandling og omsorg for migrantarbejdere og hiv-udsatte lokalsamfund i det fjerne vestlige Nepal.

Projektet opretter lokale støttegrupper og støtter distriktet i at udarbejde planer for at imødegå det stigende problem med hiv i distrikterne.

JIWAN

Gennem programmet JIWAN bliver folkeoplysning og et bæredygtigt forbrug af naturressourcerne integreret i lokale Lok Patshalas, folkets skoler. Skolerne er et mødested, hvor

lokale på tværs af køn, kaste, religion og sprog kan mødes for at få inspiration til, hvordan deres levevilkår kan forbedres, samtidig med at naturressourcerne beskyttes.

NEPALESISKE HØJSKOLER – ET FÆLLES REDSKAB TIL ET BEDRE LIV

Grundtvig har aldrig været i Nepal, men måske er noget af det grundtvigianske tankegods og samvirkes kraft kommet til Terai i den sydlige del af landet. Her samarbejder lokalbefolkningen i grundtvigiansk højskolestil om at beskytte naturressourcerne og forbedre deres livsvilkår i Life Schools, livets skoler.

Af Flemming Pless, ambassadør for CARE Danmark,
og Jannie Elisa Fjordside, journalistpraktikant, CARE Danmark

I nepalesiske folkemunde kaldes de 'Lok Patshalas', folkets skoler. Deres officielle navn er Life Schools, og det er i bund og grund dét, det handler om. Den lokale befolknings egne skoler, hvor de kan mødes og i fællesskab finde måder at forbedre deres hverdag og livsvilkår på.

Lok Patshalas er bygget op omkring den danske højskolemodel og bruges af nepalesiske jordbrugere som inspiration til at bygge og leve bæredygtigt og samtidig skabe nye indkomstmuligheder. I 2005 begyndte CARE Danmark sammen med flere samarbejdspartnere at opstarte de første skoler, og nu ligger skolerne spredt i landsbyerne langs Jaladh-floden i Dhanusa-distriktet og i Terailavlandet sydøst for Kathmandu i nærheden af Janakpur.

Fællesskabets styrke

Afskovning og uhensigtsmæssige dyrkningsmetoder er et stort problem for Nepals landbefolkning, da det udpiner jorden og øger risikoen for voldsomme jordskred, når monsunen sætter ind. Ene mand eller kvinde

kan de lokale ikke stille noget op over for naturens gang og konsekvenserne fra mange års ødelæggende skov- og landbrug. Men fællesskabet er en stærk spiller.

På folkehøjskolerne mødes lokale på tværs af køn, kaste, religion og sprog for at få fælles oplysning om og inspiration til, hvordan de kan bruge områdets ressourcer på en måde, der er bæredygtig for naturen og gavnlig for dem selv.

I landsbyen Lalbhiti har fællesskabet i den lokale Lok Patshala ført til frodige marker og mangedoblet høstudbytte blandt jordbrugerne. Det var jordbrugeren Janak Prasad Sharma, der fik den gode ide: at etablere en vandingskanal og fore den med plastik, så overskydende vand bliver ledt hen til de marker, der normalt ligger golde hen om vinteren. Han fik overbevist 17 andre medlemmer fra sin folkehøjskole om ideen, og de gik sammen om at skaffe de cirka 625 kroner, som de nødvendige materialer kostede. Et beløb, som ingen af

dem havde kunnet skaffe selv, men som har forbedret livet for dem alle.

At bygge med det, man har Bæredygtigheden er heller ikke til at overse i folkehøjskolen i Hasar, hvor et enormt banyatræ knejser i gården og kaster en tiltrængt skygge på jorden. I skolen er der blevet installeret toiletter, som er tilsluttet et biogasanlæg. Det er tilkøbt komfuret i den fælles kantine, hvor alle medlemmer gratis kan lave mad. Det sparer på de lokales tid og kræfter – og på skovens ressourcer, da der skal bruges mindre brænde til madlavningen.

Samtidig er medlemmerne af folkehøjskolen i gang med at bygge en fælles sal, der vækker minder om en gotisk katedral med stræbebuer på tolv meter skåret ud af den smukkeste bambus. Gennem CARE har skolens medlemmer fået mulighed for at lære sig et håndværk, så de er mindre afhængige af at dyrke jorden. Det gør både dem mindre sårbare over for klimaudsving og dår-

lige høste, og samtidig er det med til at skåne naturen. Ved at opføre den fælles sal får de mulighed for at dygtiggøre sig i deres nye håndværk og inspiration til at bygge bæredygtigt.

En af de spirende håndværkerkræfter er 40-årige Sanichi Makana. Hun har ingen jord og måtte før overleve på en underbetalt løn som hyret landarbejder. Situationen spidsede til, da hun mistede sin mand og alene skulle forsørge sine fire børn. Med støtte fra CARE har hun lært at producere teglsten, som hun kan sælge og tjene penge på.

Sanichi Makana har fået nogle grundsten, som hun selv kan bygge videre med. Det er i virkeligheden det, folkehøjskolerne gør; de samler inspiration og lærdom, så lokalbefolkningen sammen og individuelt kan bygge med det, de har, og få bedre muligheder for at hjælpe sig selv.

Rejsende, der opholder sig i området, er velkomne til at besøge Life School Centret i Hasar.

DEN KASTELØSE ENKE, DER BLEV FORRETNINGSKVINDE

Da Rajkumari Mandal fra landsbyen Deuripharba mistede sin mand, forsvandt hendes overlevelsesgrundlag.

Tekst og foto: Flemming Pless

Pludselig stod hun alene med fire børn at forsørge ved at arbejde som daglejer. Lønnen, omkring 120 rupees (10 rupees svarer til 75 danske øre) om dagen, var minimal, og der var sjældent nok arbejde at få, men som kasteløs i Nepal, uden jord og uden rettigheder, var det hendes eneste alternativ.

Rajkumari greb muligheden. På folkehøjskolen lærte hun at sy og har fået en symaskine gennem projektet, og nu tjener hun penge som selvstændig syerske. Men hun har lært mere end et nyt håndværk. Hun har fået selvtilliden til at udnytte et forretningstalent, hun ikke selv vidste, hun havde.

Men nu går tre af hendes fire børn i skole. Rajkumari er nemlig begyndt at tjene penge. Hun blev medlem af en af CARES 'Livets skoler', der er bygget op omkring den danske højskolemodel og er en fælles folkehøjskole for den lokale befolkning. Og derfra gik det stærkt.

Hun er blevet en del af en spare-låne-gruppe, hvor hun har taget et mindre lån og brugt det på at købe umoden frugt og grønt. Det sælger hun videre med fortjeneste, som hun bruger på at køre sin forretning videre. Med sine to forretninger tjener Rajkumaris nu omkring 8000 rupees om måneden. For pengene kan hun nu få mad på bordet, spare op og sende sine børn i skole, så de – ligesom hende – står stærkere i fremtiden.

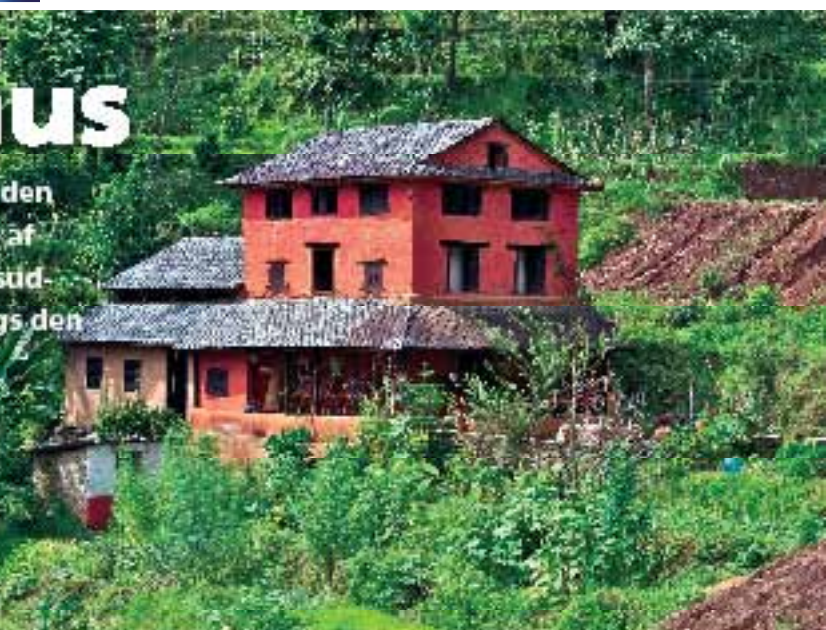
På skolen tog hun kurser, hvor hun lærte at skrive sit eget navn og blev bevidst om, at man også som kasteløs har rettigheder og muligheder.

Vi har købt hus

Vi har nænsomt moderniseret vores margar-hus i den lille hyggelige landsby Samari. Så nu er der masser af muligheder. Både som fleredages ophold med dagsudflugter eller som del af den dejlige trekkingtur langs den gamle handelsrute fra Kathmandu til Pokhara.

Ring og hør hvordan din Nepaltur kan få "Kipling-twister" og blive helt unik.

Læs mere på www.nepal-now.com

Tlf: 47 16 12 20 - www.kiplingtravel.dk

Kipling Travel - Rejsegarantifonden 1571 - Danmarks Rejsekureau Forening - læs mere på vores hjemmeside

 KIPLING
TRAVEL

11,5 MILLIONER KRONER MERE I LØN

Over 13.000 kasteløse mænd og kvinder i Sydnepal får i dag 12 kroner i løn om dagen. Før fik de 8 kroner eller mindre.

Foto: Flemming Pless

Kasteløse kvinder i Nepal får som løsarbejdere så lidt i løn, at de har svært ved at skaffe mad og tøj til familien. Men i det sydlige Nepal har tusindvis af kvinder i fællesskab krævet bedre betaling for deres arbejde. Tilsammen får de nu over 11,5 millioner kroner mere i løn - om året.

Af Esben Larsen Mikkelsen

Khil Maya Magar bor i landsbyen Dhunghrekhola i det sydlige Nepal. Hun er kasteløs og ejer derfor ikke noget jord. Hun har altid arbejdet for forskellige jordejere til langt under mindstelønnen. Og ofte har hun hverken haft penge nok til mad eller tøj. Nu har hun selv været med til at ændre på de dårlige forhold. Mange har fået lønforhøjelse, fordi de alle stod sammen og stod fast på deres ret. "Den højere løn har betydet massive ændringer ikke bare for mit liv, men for hele landsbyen. I takt med at vi har fået flere penge, har vi også fået mulighed for at købe ordentligt tøj og bedre mad - og over halvdelen af byens familier kan sende deres børn i skole," forklarer Khil Maya Magar.

Kvinderne i Dhunghrekhola har med hjælp fra CARE organiseret sig i fem grupper under navnet 'Popular Education Center'. Her har CARE lært kvinderne basale læse- og skrivefærdigheder og undervist dem i deres rettigheder, blandt andet at de har krav på en mindsteløn.

Fra otte til 12 kroner om dagen Khil Maya Magar gik sammen med 125 andre kvinder fra de fem grupper fra dør til dør i

landsbyen og iværksatte en kollektiv arbejdsnedlæggelse over for jordejerne. De lagde i fællesskab mad til side, så de kunne overleve uden løn. Da jordejerne fandt ud af, at deres jord ikke var blevet passet, gik de til sidst med til at hæve lønnen fra otte til 12 kroner om dagen.

"Tidligere stod vi ikke sammen, og derfor blev vi udnyttet. Vi fik en meget lav løn for vores arbejde, og alene var det umuligt at kræve flere penge af jordejerne. Derudover kunne lånehajerne finde på at tage op mod 100 procent i rente, når de fattige manglede penge og var desperate," forklarer Khil Maya Magar.

Over 13.000 får højere løn

Hver kvindegruppe tæller mellem 20 og 25 medlemmer, og CARE har oprettet grupper i 30 områder i Sydnepal. Gruppernes medlemmer tæller derfor flere tusind kvinder, og sammen har de sikret en højere løn for over 13.000 kasteløse kvinder og mænd i regionen.

Maria Ploug er CARE Danmarks programkoordinator i Nepal, og hun har oplevet, hvor meget grupperne betyder for den fattige befolkning.

"Tidligere bestemte jordejerne stort set selv lønnen, selvom der er en minimumsløn, de skal overholde. Hvis en daglærer nægtede at arbejde til en lav løn, var der altid en anden,

der var klar til at tage over. På den måde blev lønnen hele tiden holdt nede. Men nu står kvinderne sammen, og det kan jordejerne mærke," forklarer hun.

Khil Maya Magar fra Dhunghrekhola

Foto: Juan Carlos Gonzalez - Kipling Travel

En menneskelig og kulturel modstilling og dialog mellem to vidt forskellige verdener, der gør os klogere på det ukendte, og mere fortrolig med det kendte.

Bogens forfatter og fotograf Jens Dalsgård, født 1939, er tidligere gymnasielærer og cand. mag. i musik, etnografi og dansk. Jeg har vandret flere gange i Nepal og er blevet dybt fascineret af landets storslåede natur, rige kultur og humorfyldte folk.

Forfatteren siger om sig selv: "Jeg har tidligere udgivet BAROKBOGEN (Forlaget Systime)

til gymnasiet og HF's musikundervisning, fotobogen ÅRHUS I ØJET (Århus Byhistoriske Fond) samt diverse korsatser og musikarrangementer og har desuden en årrække virket som redaktør af fagbladet Gymnasie Musik.

I øjeblikket arbejder jeg som freelance foredragsholder, fotograf, forfatter, musikpædagog og pianist. Jeg har flere gange

besøgt Nepal senest et to måneders ophold i foråret 2009, hvor jeg vandrede i bjergene - Annapurna-området - og besøgte lavlandet - Chitwan National Park - og en række byer i Kathmandu-dalen. Det er fra denne rejse, at fotografierne til min bog SPEJLINGER stammer. Fotografierne fra Danmark er taget på rejser rundt i landet i de senere år."

Bogen er udgivet på Forlaget Ajour www.forlagetajour.dk hvor den kan bestilles med 10% rabat.

Annapurna II og IV

Klint ved Rubjerg Knude

Kløft med bro ved Tatopani

Djævlekløften. Marselisborg Skov

Lalita pynter negle

Isabella viser neglekunst

”

Jeg sidder i jetflyet på vej hjem fra Nepal og betragter Himalayas sneklædte, takkede tinder, der som et vældigt kridhvidt jættestykke skærer sig igennem det lavere skydække. Jeg spørger mig selv, om der overhovedet er noget i det nepalesiske landskab, der har haft et vist skær af bekendthed. Og det slår mig pludselig, at nepalesiske landsbyhuse på mange måder har fælles træk med huse på Frilandsmuseet i Brede! Slægtskab i materialer og byggeskik er slående.

Unge piger i Besi Shahar

Tre venner fra Århus

Husgavl. Landruk

Husmandshus Lolland, Frilandsmuseet i Brede

TILBAGE TIL NEPAL

Tekst og foto: Martin Petersen

15-10-2011

Så på vej til Nepal igen. Denne gang sammen med min ældste datter Cecilie – af sted for at vise hende det land jeg holder så meget af, og som har betydet en forandring af mit liv. Men også af sted igen for at se til det projekt, jeg satte i gang efter et besøg i april 2010, hvor jeg skulle have besteget tre bjerge på over 6000 m. Men efter kun tre dage i bjergene fik jeg en slem højdesyge, hvor jeg troede, jeg skulle dø. Man kan sige, at jeg var ligesom slået hjem, hvis det havde været et ludospil. Men jeg stod på en globus og fik endnu et træk, og det udnyttede jeg til at tage et nyt easy-trek. Her ville skæbnen, at jeg mødte en "tilfældig" mand på en bustur fra Kathmandu til Pokhara. Han åbnede mine øjne for en ny og spirituel verden - en erkendelse af, at livet kan leves anderledes, end jeg havde levet hidtil.

På easy-trekket mødte jeg Narayan Kuikel, som skulle være min guide på et 12-dages trek. Han viste mig med stort engagement, hvordan man lever og bruger sin hverdag herude, hvor vidderne er så store, at det ikke er til at forstå, - det skal opleves. Hvor få materielle

goder de har, men alligevel har en livslyst og glæde, men også har en kamp for at få hverdagen til at hænge sammen.

Efter min hjemkomst i maj 2010 besluttede jeg mig for at starte en forening, der har til formål at indsamle midler til at hjælpe den del af Nepal, som har betydet så meget for mig. Foreningens hovedformål er at bygge microbiogas-anlæg i landområdet tæt på byen Kalkanstan, i Kaski distriktet ved Pokhara. Samtidig med at det giver de lokale en nemmere og sundere hverdag, gavner det også naturen med mindre CO₂-udslip og mindre skovfældning til følge i et område, hvor der

i forvejen er problemer med jordskred på grund af skovrydning. Narayan Kuikel er nu min personlige ven og kontakt samt tovholder i projektet i Nepal. De første seks anlæg blev igangsat i november 2010 og

taget i brug tidligt i foråret 2011, de næste seks blev startet sidst i september 2011, og det var det byggeri, jeg og min datter skulle ud og se til.

Det var rigtigt spændende at se, hvordan det gik med projektet, da det er et fuldkomment

blankt og ubeskrevet kapitel i mit liv at lave denne slags arbejde. Men det var en enorm glæde at se, at det kan lade sig gøre at udføre noget, jeg egentligt ikke havde planlagt, at jeg skulle foretage mig i dette liv, men at jeg - med de hændelser der var sket for mig - syntes at det var det mest naturlige at skulle tage hul på. At følge min skæbne, at hjælpe denne del af verden og de mennesker, jeg holder så meget af.

Gaven for mig er at se glæden hos modtagerne, lyset i deres øjne og den stadige gæstfrihed, de udviser, når man kommer

på besøg. De nærmest ønsker at dele alt de har, trods det ikke er meget. Men også et møde med mennesker, der ser én i øjnene med stolthed og fuldkommen i samme øjenhøjde, ikke underdanigt eller med nogen form for taknemmelighedspligt, men med en glæde over at have fået muligheden for at få en nemmere hverdag.

Det er ikke uden egen indsats at få bygget et microbiogas-anlæg. Før selve anlægget kan bygges, skal der graves et stort hul; to meter dybt og ca. tre meter i diameter. Arbejdet bliver gjort som et kooperativ - dem, der skal have et anlæg, hjælper hinanden. Det tager ca. tre-fire dage pr. hul, da al arbejdet foregår ved håndkraft. En del af de klippestykker, der bliver gravet op, anvendes til selve anlægget, de øvrige materialer som cement og grus bliver kørt med traktor så tæt

på som muligt af dårlige grus-veje, og her bliver det lagt i depot. Fra depotet bliver materialerne båret på ryggen - op til 50-75 kg af gangen - ud til de enkelte huse, hvor anlæggene skal bygges.

Når alle huller er gravet, bliver et specielt hold håndværkere, der skal bygge anlæggene,

tilkaldd. Først bliver grundmuren muret op af de sten, der er gravet op af hullet. Hullet bliver så fyldt igen med sten og grene, så der kommer en forhøjning, der klives med ler, så den bliver glat og jævn. Herefter kommer man cement oven på leret, så der dannes en fin kuppel over anlægget. Gasrør monteres, og når så cementen er tør og hård, skal stenene og grenene op igen, og det indvendige beklædes med et plastiklag og smøres med et kemikalie, så det holder tæt.

Først nu kan man begynde at fylde anlægget med husdyraffald. Der skal samles 40 kurve med ca. 50 liter i hver - i alt 4000 liter, som så blandes med lige så meget vand, der skal hentes fra brønden, da der ikke er rindende vand i nogen af husene. Så meget gylle har man ikke selv, derfor bliver her igen arbejdet kooperativt, og man hjælper hinanden med at indsamle gylle på de øvrige gårde, så hvert anlæg, der er bygget, kan startopfyldes. Der går nu endnu mellem 15 og 30 dage, før der dannes gas, og anlægget kan tages i brug. Den daglige tilførsel af gylle fra én okse er nu nok til at forsyne en familie med gas nok til madlavning.

Det lyder til at være et stort arbejde, og det er det også, men alligevel giver det en nemmere hverdag - især for kvinderne.

De skal nu ikke længere bruge tre - fire timer om dagen til at

hente brænde og holde gang i ildstedet, som de før lavede mad over. De bliver nu fri for al den røg, de før indåndede, med de helbredsproblemer, det gav. En almindelig familie bruger minimum 25 træer om året til brænde og madlavning. De får nu lov at blive stående - i et område hvor der i forvejen er problemer med jordskred som følge af netop træfældning. Når man udnytter metanen i husdyraffaldet, bliver man samtidig fri for de drivhusgasser, der ellers ville blive sendt til vejrs. Det materiale, der har været gennem systemet, bliver brugt på markerne som gødning og er nemmere for planterne at optage, hvilket er godt for vandmiljøet.

Alt i alt er microbiogas godt for mere end én ting. Et anlæg koster i danske kr. 4500,- som dækker omkostninger til de materialer, der skal bruges, transport af materialerne samt arbejds løn til sjakket, der kommer og bygger anlægget. Alt øvrigt arbejde bliver udført omkostningsfrit. Men en familie kan ikke selv samle disse penge sammen, da landbruget kun giver mad nok til eget forbrug og ikke nok til også at sælge for derved at tjene penge til opsparing.

Det er her foreningen Microbiogas Nepal kommer ind i billedet. Via medlemskontingent indsamles penge til at hjælpe denne lille del af verden. Kontingentet er en éngangs-betaling og går 100 % til bygning af nye anlæg. Foreningen har en hjemmeside, som bliver løbende opdateret med nyt fra Nepal.

Her er også mulighed for at indmelde sig i foreningen eller få yderligere information: www.micro-biogas.com

GRATIS FOREDRAG

Martin Petersen kommer gerne og fortæller om den dybere baggrund for dette projekt, et foredrag der kommer ind på spirituel udvikling, personlig udfordring og kærlighed til Nepal og de mennesker, der bor i landet.

For mere information kontakt Martin Petersen, info@micro-biogas.com

Få skræddersyet din Nepal rejse

Hos Jy Sk Rejsebureau er vi specialister i rejser til Nepal og har et stort udvalg af anløbssteder, ture, rafting ture, natur oplevelser m.m. og har tilmed et servicecenter i Kathmandu. Mange af vores rejsekonsulenter har selv rejst i Nepal og delegerer gerne ud af deres erfaringer og gode råd.

Læs mere om vores rejser til Nepal på www.jy-sk-rejsebureau.dk.

Jy Sk Rejsebureau
med rejser

Århus 86 18 24 88
Ålborg 86 12 33 76
København 86 18 41 88

BRILLER TIL NEPAL

Tekst og foto: Martin Petersen

Da jeg nu skulle til Nepal for at se til byggeriet af en række micro-biogas anlæg, tænkte jeg, at jeg lige kunne spørge PROFIL OPTIK

Helsingør, om de ikke havde nogen aflagte briller, de kunne undvære. Jeg fik en mindre kuffert fuld af briller, som blev uddelt til stor

glæde for en del ældre nepalesere. Og med hjem fik jeg en række dejlige billeder, som jeg har lyst at dele med jer.

Billederne er udstillet og kan ses hos Profil optik Stjernergade 12 Helsingør

get a taste of exciting and exotic Nepali and Indian food

Namaste Nepal Restaurant and Cafe

Fredensgade 11 A, 2200 København N
www.namastenepal.dk Tlf: 35 39 01 40

नमस्ते नेपाल

RENT DRIKKEVAND TIL 280 FAMILIER

af Lone Pedersen

I dag, 3. november 2011, har vi her i Kathmandu underskrevet en trepartsaftale om etablering af drikkevand til 280 familier. Anlægsarbejdet starter nu og forventes afsluttet i begyndelsen af december 2012.

Fem repræsentanter fra brugerne i landsbyerne Kantipur, Ayodhyapur og Indrabasti kom hertil i går aftes for at deltage i de sidste forhandlinger og for at underskrive aftalen sammen med det nepalesiske firma, Suryodaya Urja, der skal være totalentreprenør på opgaven og os, Jysk landsbyudvikling i Nepal. De seneste dage har Suryodaya Urja og vi arbejdet intenst med detailprojektering, udarbejdelse af kontrakter, tidsplaner, beskrivelse ansvarsfordeling og risikovurdering. Stor respekt og stor tak skal Suryodaya Urja have for sit arbejde.

Drikkevand er livsvigtigt, og rent drikkevand er af største betydning for udviklingen i Kantipur, Ayodhyapur og Indrabasti. Takket være en stor bevilling fra Grundfos i juni i år kan vi nu gå i gang med at skabe drikkevand til 280 familier. Grundfos har dermed givet dette udviklingsprojekt et afgørende skub i den rigtige retning. I dagens lange møde deltog Jens Ove Frederiksen fra Grundfos Thailand. Jens Ove Frederiksen og Grundfos Fonden har ydet os meget stor moralsk støtte det seneste årstid. Og betydningen af Jens Ove's engagement og deltagelse i

mødet i dag kan vi ikke takke ham og Grundfos nok for.

Om en måneds tid skal der foretages prøveboringer til de to soldrevne vandværker. Forhåbentlig vil begge prøveboringer vise os, at der er tilstrækkeligt vand af god kvalitet i rimelig dybde. Hvis ja, fortsætter projektet. Landsbyerne skal så i gang med at etablere adgang for traktor til byggepladserne, bygge lagerpladser til byggemateriale, etablere byggepladskontorer, grave render til vandrør og slæbe sand og grus til byggepladserne. Mens Suryodaya Urja skal i

gang med at skaffe solpaneler, pumper, rør og gøre klar til støbning af de to 30 kubikmeter store vandtanke. Al transport af byggematerialer og det meste af det tunge arbejde skal være afsluttet inden regntiden sætter ind i juni. Etablering af 40 vandposter, vandledninger, opsætning af solpaneler, uddannelse af teknikere, test og kvalitetsvurdering følger efter. Datoen for indvielsen er sat til fredag 7. december 2012.

Mæææn, la' os nu lige komme i gang først

Ingeniør Gyan Prakash Paudel fra Chitwan District har stået for forundersøgelserne og den tekniske projektering

Trepartsaftale mellem totalentreprenøren, brugerne og Jysk landsbyudvikling i Nepal underskrives

Mandag d. 30 januar 2012 : ambassadør Vijay Lal Karna : Tilbageblik over mine 4 år som Nepals første Ambassadør i Danmark.

Onsdag d. 29 februar 2012 : Lars Gundersen : Hvilken effekt gav det for Nepal med Turist Year 2011. Fremtidige trends i Nepal.

Torsdag d. 29 marts : Generalforsamling

Torsdag d. 26 april : Martin Pedersen : En udfordring for livet.

Alle foredrag foregår i Airtiki's lokaler Nytorv i København Tidspunkt 19.30

डेनमार्क नेपाल तोताईटी
Dansk-Nepalesisk Selskab

**BLIV MEDLEM AF DANSK
NEPALESISK SELSKAB
-OG FÅ NEPALVISION
MED POSTEN!**

Dansk Nepalesisk Selskab har til formål at fremme dansk-nepalesisk samarbejde om bæredygtig udvikling, turisme, samhandel, kultur, m.m. Selskabet er upolitisk.

Det forsøger vi at gøre gennem oplysende virksomhed som f.eks. foredrag, hvor vi gennem foredrag og billeder oplyser om forskellige sider af nepals kultur, natur og historie.

På vores hjemmeside www.nepal.dk, (hvor enhver kan registrere sig, og modtage vore nyhedsbreve pr. e-mail) forsøger vi at bygge netværk.

Man kan annoncere efter ligesindede, oprette en blog eller uploade et fotoalbum.

Der er ingen bestemte rammer eller begrænsninger for hvilke emner man tager op, så der er noget for enhver, hvad enten man interesserer sig for bistandshjælp, forretning, kultur, natur eller om man er en nysgerrig turist som gerne vil se noget andet end det sædvanlige.

Desuden forsøger vi at arbejde sammen med andre foreninger.

Det kan være ved at støtte op om arrangementer eller i samarbejde at arrangere foredrag eller events.

Endeligt udgiver vi bladet du sidder med i hånden. NepalVision uddelles dog kun til medlemmer og annoncører.

Vil du modtage bladet 2 gange årligt i fremtiden og samtidigt få gratis adgang til alle vore foredrag og arrangementer, skal du blot melde dig som medlem på e-mail:

hingit@nepal.dk

eller ringe til vores kasserer Birgit Nielsen på telefon nr:

Det koster kun kr. 170 om året.

RING: 40 75 28 58

ELLER

SKRIV: [BIRGIT@NEPAL.DK](mailto:birgit@nepal.dk)

Afsender:
Dansk-Nepalesisk Selskab
Karlsbergvej 85
Askildrup
8940 Randers SV